

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

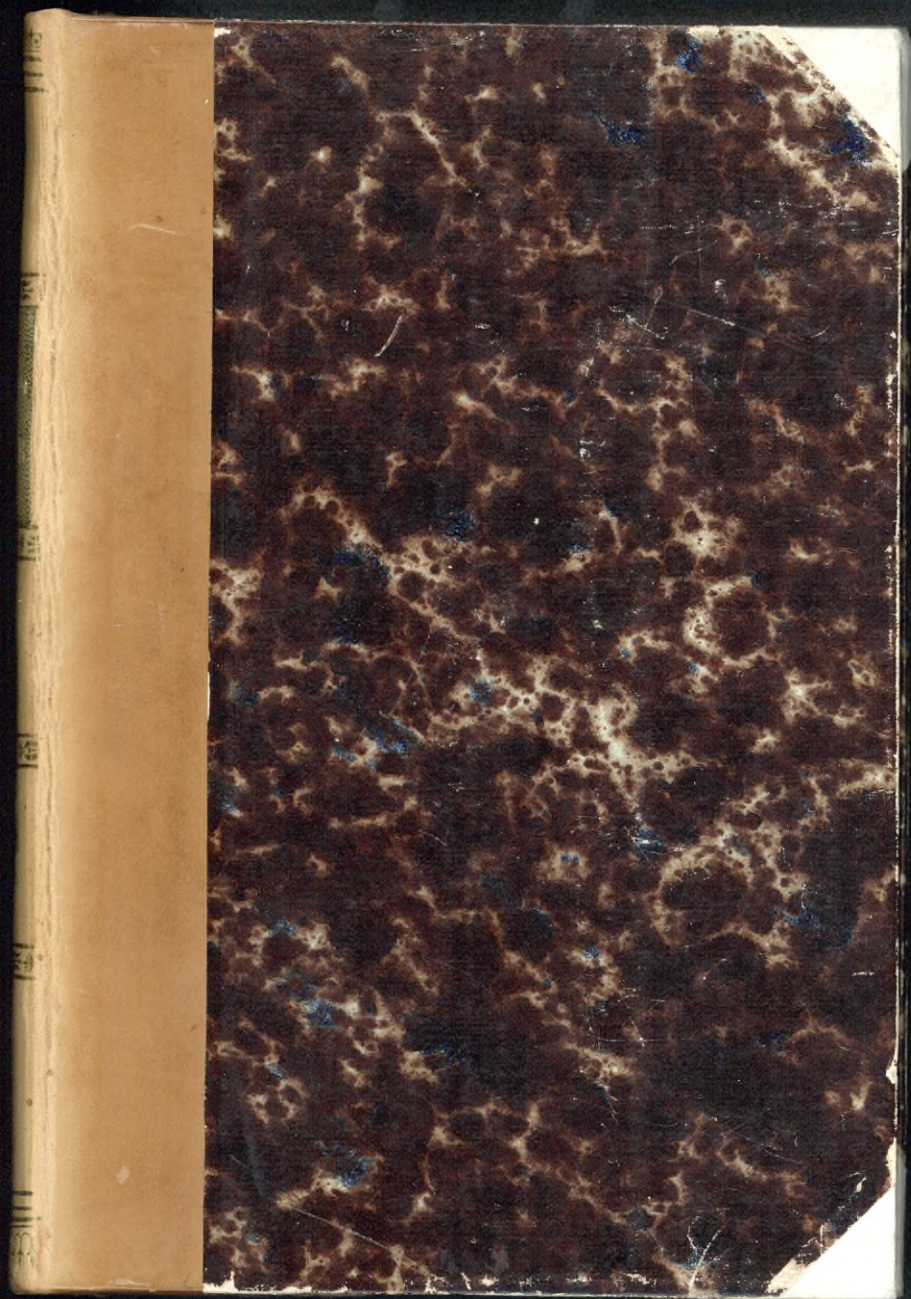
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

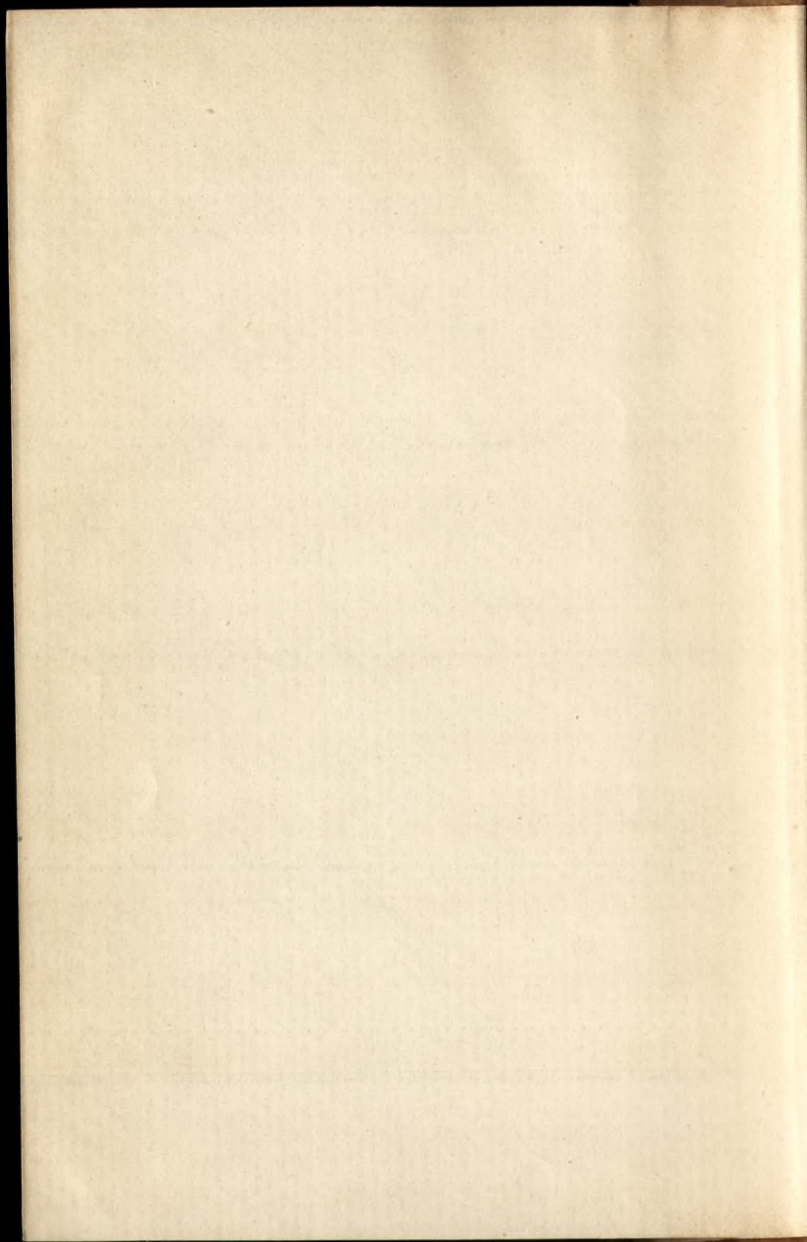
UPPSALA
UNIVERSITET

Upsala Univ. Bibliotek

*Lu. and.
Lu. liter.
Biblot.*

DIKTER

AF

FILIP TAMMELIN.

STOCKHOLM

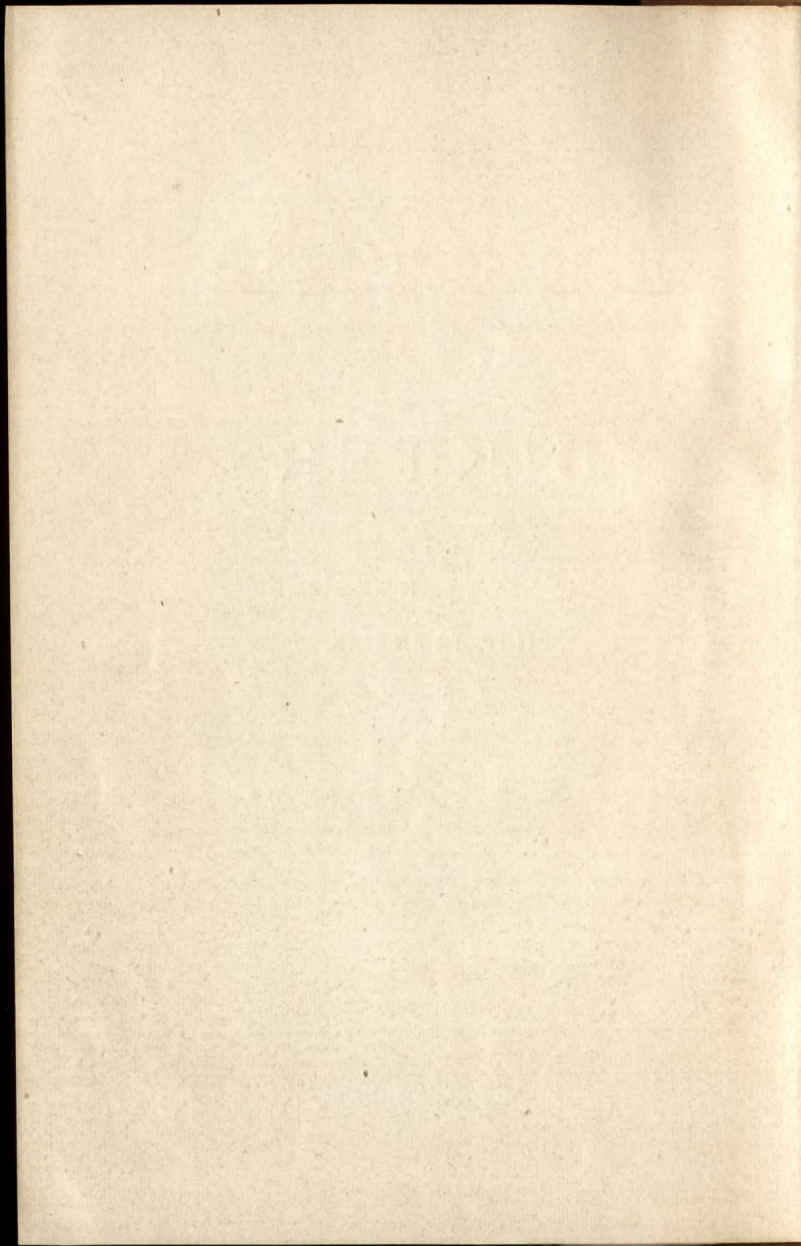
C. E. FRITZE'S K. HOF-BOKHANDEL.

THE
DARKER

DIKTER

AF

FILIP TAMMELIN.

DIKTER

AF

FILIP JAMMELIN

STOCKHOLM

C. E. FRITZE'S K. HOFBOKHANDEL.

STOCKHOLM, CENTRAL-TRYCKERIET, 1880.

INNEHÅLL.

	Sid.
Sverige	1
*Sång öfver Frans Michael Franzén	5
Torpet	19
Huslig lycka	22
Andarna	27
Sjömannens hemfärd	32
Enkan	36
Julaftonen	39
Det eviga	41
Tåren	43
Stjernan	45
Den gamla	47
Soldatvisa	51
Älskogsblomman	54
Prestkragen	57
Bäcken	61
Foglarne	65

* I första mottot till denna sång förekommer uttrycket: *naturens rund*; skall vara *naturens lund*.

	Sid.
Jungfru Mariæ Sänghalm	70
Den lille	74
Hvadan?	77
På vandring	79
Söndagsmorgonen	83
Ett möte	86
Liten blåklint	89
Höst	91
»Lilla Ellen»	94
Flyttfogeln och poeten	96
Sångarlön.....	100
Sjungen, foglar små!	103
Du fria ord!	106
Stridssång.....	109
Helsning till Norrland	111
Till Sångarskaran från Odinslunden	115
Höghet och ringhet	116
Sanningens seger.....	117
Snillets lott	118
Skenet bedrager	119
Pygmalion	120
Att vara nöjd	121
Ett spörsmål	122
Naturen	123
Hoppet.....	124
Tron.....	125

	Sid.
Canaan.....	126
Svea till Nore	127
Vid underrättelsen om Abr. Lincolns mord.....	132
Den biltoge skalden	134
Hymn vid invigningen af Slöjdskolans i Stockholm läroverksbyggnad.....	137
Sång vid invigningen af Carl XII:s ärestod.....	139
Helsning till Norge	148
I furuskog	153
Tidsbilder från Fransk-Tyska kriget:	
Fridsrop!	157
Frankrike och Tyskland.....	158
Upprop.....	159
In tyrannos!	160
Gambetta	161
Den politiske spindeln	162
Paris bombarderad!	163
Fältherm	164
Paris har fallit!	165
Freden	166
Napoleon III	167
Thiers	168
»Följ med!»	169
Sång vid aftäckandet af Bellmans staty å Hasselbacken	171
Sång vid aftäckandet af Samuel Owens minnesvård	176
Sång på Neptuni-ordens högtidsdag	179

	Sid.
Till Konung Oscar II	1881
X Till Ernst von Vegesack	1886
Till Carl Johan Uddman	1991
Vid Edvard Swartz' jubileum.....	1993
Vid Frans Hedbergs jubileum	1996
Vid Knut Almlöfs jubileum	1999
Till Johan Nybom	2004
Till min hustru	2006
Vid en faders bortgång	2008
Vid en bruds graf	2009
Nimrod Frunck	2110
Bernhard Elis Malmström	2113
Johan Börjesson	2116
Minne af August Blanche	2119
Georg Dahlqvist	2223
Carl Johan Trolle	2226
Nils Vilhelm Almlöf	2229
Enkedrottning Josefina	2332
Carl Vilhelm August Strandberg	2336
David Ludvig Silfverstolpe	2441
Johan Magnus Lemchen.....	2444
Sång vid aftäckandet af Georg Dahlqvists minnesvård	2248
Sång på Barbara-dagen i P. B.	2350
Tack och Farväl!	2359
Vega	2663

Sverge.

Du syn så hög, så underbar, du syn så full af
fägring,
Som vore du ett bländverk blott, en enda strålfull
hägring!
Med dina holmar, dina skär, din våg, din purpur-
sky,
Jag sett dig tusen gånger förr, dock är du lika ny.

Jag har dig sett, långt innan än ditt namn jag kunde
stamma,
Och hvarje gång som jag dig sett jag känt mitt
hjerta flamma,

Och än i trots af tidens magt der för min blick
du står.

Mitt hjerta klappar lika varmt som i min ungdoms
vår.

Det är mitt land, mitt fosterland, som ler i sommar-
qvällen,

Och hvart jag blickar, skådar jag blott välbekanta
ställen,

Det är det land, som *Sturar* födt, som födt en
Engelbreckt,

Som *Carlars* och *Gustafvers* ätt till stolta bragder
väckt.

Det är det landet, mitt och ditt, är fädrens land,
det kära,

Det land som främst af alla land vi älska må och ära,
Der *Esaias* sjöng en gång och der *Wallin* stod
fram

Med Davidsharpan i sin hand, så hög, så allvarsam.

Ja! det är samma ädla land der förr *Linné* sett
 dagen,

Han, blomstrens drott, som såg hos dem de hulda
 syskondragen,

Der sedan ock *Berzelius*, en konung, äfven han,
 I det fördolda trängde in och nya verldar fann.

Ja! det är *Sverige*, ärans land och hem för store
 fäder,

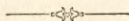
Det är den synen, hvilken så mitt svenska sinne
 gläder,

Och sedd i vinterns hvita skrud den är ej mindre
 skön

Än såsom nu den ter sig här i sommardrägten grön.

O, der jag nu betagen står på fasta klippegrunden
 Det är som stode jag invid de Salaminska sunden
 Och såge samma sceneri, som tändt en Byrons glöd
 Och födde den Hellenersång som se'n kring jorden
 ljöd.

Mitt fosterland! för arm jag är att sångens guld
dig gifva,
Jag kan blott ett: det är att dig till döden trogen
blifva;
Att älska dig, det är min fröjd i glädje och i sorg.
O, vare Gud i himmelshöjd som förr din fasta borg!

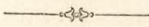

Sång

ÖFVER

FRANS MICHAEL FRANZÉN.

PRISBELÖNT AF SVENSKA AKADEMIEN
DEN 20 DECEMBER 1872.

Lyssnen än, I sångens yngre söner:
Och det altar i naturens rund,
Som hans sköna lager kröner,
Tyst besöken i er skaldestund.

FRANZÉN öfver CREUTZ.

Integer vitæ, scelerisque purus.

HORATIUS.

Det var en tid af ära och af glans
För gamla Sverge, dyra fosterjorden,
Den tid då *Gustaf* lyste uti Norden,
Den främste i sin ädla sångarkrans;
Men redan till de höga stjernelanden
Han hade flytt, den konungslige anden,
Och Skandien grät med hjertat fylldt af sorg,
Att solen släckts i Stockholms kungaborg
Och släckts i *blod*: hans käre barder tystnat,
En efter annan; hördes någon än,
Han var ej *den*, hvartill man fordom lyssnat:
Han hade mistat ju sin kung och vän.
Der lågo idel moln kring Sveas himmel,
Förstummadt var det glada menskovimmel . . .
Men jettelikt ett dystert spöke smög
Från heta södern och all lifskraft sög,
Ett dystert spöke, hotande förfärligt,

Det bästa, skönsta slukande begärligt:
 Och detta spöke, som spred dödens köld,
 Bar namnet »frihet» på sin svarta sköld,
 Men log med öppet hån åt menskovärdet,
 Se'n det all frihet stäckt med bödelssvärdet.

* * *

Då ljöd en lyra från *Suomis'* strand,
 Som rörd i flygten af en engels hand
 Och strängad uti paradiset's dalar;
Den lyran satte hvarje bröst i brand
 I hyddan som uti palatsets salar;
 Det var en symfoni af näktergalar,
 Men ock af trastar uti furuskog,
 Och hvarje öga tårades och log;
 Det var så skönt midt under otrons tider
 Att finna ro för hjertats tysta strider,
 Det var så skönt att efter dagens kvalm
 Få känna svalkan af en fridens palm.
 Ack! slika toner varit förr ej hörde
 Som dessa, hvilka nu hvart sinne rörde,
 Så enkla, fria från den tomma flärd,

Som herskar i en skuldbelastad värld;
Du trodde dig i Edens sälla lunder
Förflyttad re'n, i tidens första stunder,
Du fallna mensklighet! du himlen såg
Förklarad spegla sig i mörkblå våg,
Med blott en enda sky på gyllne randen,
Det purpurnolnet, hvarpå »Fanny» satt
Och vinkade med svanehvita handen;
Så följde dagen på den långa natt
Och ny en morgon sig för dikten tände,
Och lifvet kom och glädjen återvände
Och uti fulla, friska ådror spratt;
Så föddes åter skönheten till jorden,
Ren som en gång i *Hellas'* flydda dar,
Men mera innerlig och menskligt klar,
När *du*, o Selma! gifven blef åt Norden.

En kärlek, ljuflig såsom rosens doft,
En kärlek, obemängd af jordiskt stoft,
Men jorden älskande, en, som försonar
Med lifvets långa strid, en *sådan* tronar

Allenast, Selma! i en själ som din
 Och skaldens, som dig sjöng, hans, som såg in
 I detta högre lifvets helgedomar,
 Der evig vår i högsta fågring blommar
 Och »menskans anlete» i ohöljd dag
 Framblickar ljuft med rörande behag.
 Som förr *Johannes* uppå Patmos' stränder,
 Der han i stora tankar ensam gick,
 Såg himlen öppnas för sin tjusta blick
 Och tog välsignelsen af Herrans händer,
 Långt innan än han sin förlossning fick:
 Så äfven *han* uti sin vrå af Norden
 Det himmelska förnam re'n här på jorden
 Uti ett klart, ett oförminskadt sken
 Och gaf det åter uti sången se'n
 Och är igenom *den* odödlig vorden.
 Dock icke endast genom bild och ton
 Han blef förevigad ännu i tiden,
 Han blef det också genom sin *person*,
 Som pregeln bar af oskulden och friden:
 Såg du en tafla utaf *Rafael*,
 Af de apostlar, han på duken målat, —

De, som för slägten efter slägten strålat
Och stråla än till jordens sista qväll, —
Såg deras blickar sig mot ljuset höja,
Som kunde de af ljuset ej få nog,
Såg dem sitt gudaursprung genast röja,
Och kände du, hur då ditt hjerta slog?
Då känner du ock *honom*: sådan var han,
Och så, just så sitt vackra hufvud bar han.
Han ock apostel var, en Ordets tolk,
Förkunnande sin Gud för kung och folk:
Hur mildt hon klang, hans silfverklara stämman,
Hur hon hugsvalelse för hjertat bjöd!
Passionens stormar visste hon att hämma,
Och alla skuggor flydde när hon ljöd:
Det var ej orgelns dån, som väldigt brusar
I tempelhalfven, icke forsens svall,
Som tumlar sig i djerfva vattenfall;
Nej! det var ljudet af en flöjt, som tjusar
Och stundom likt en andehviskning susar,
Men hvaraf ekot fyller nejden all;
Och det var sorlet af en bäck, som slingar
Sig skönt bland blomster, hvar han än går fram,

Tills i en ståtlig flod han ut sig ringar
Och blir allt mera djup och allvarsam.

Och — hvad som alltid blir hans högsta ära —
Hans lefnad ädel var såsom hans lära,
Oskyldig såsom barnets första dröm.
Han lefde länge, som en Nestor firad,
Och såg ej kransen kring sin panna virad.
Hans farkost flöt helt lugnt på tidens ström,
Så föga pressad af de vreda vågor,
Som stjelppte troner, stjelppte riken om,
Men mött med jubel i hvad hamn den kom
Och föremål för tusen ömma frågor.
Dock ingen mensklig sällhet gifves hel,
Han, äfven han, af lifvets sorg fick del:
Han skulle se till outplånlig smärta
Det kära Finland ryckt från Sveas hjerta,
Det fosterland, för hvilket gladt han dött,
Förtrampadt, hånadt, sargadt och förblödt;
Han skulle se dess sista sköna strider,
Dess trohet gäckad och dess söners mod,

Hur de förgäfves göto ut sitt blod . . .
 Att blifva örnens säkra rof omsider,
 För att en konung ej sitt folk förstod;
 Han skulle se . . . men hör hans egen klagan,
 From som när englar sörja jordens ve
 Och i bedröfvelsen Guds finger se!
 För evigt lyktad är den riddarsagan
 Och skymtar blott på minnets himmel än,
 Att djupt beklagas af det ädlas vän.
 Men bland förluster bergad blef *en* vinning,
 En lager ny kring hjeltemodrens tinning,
 En lindrig balsam för de öppna sår,
 Ty *Creutz* och *Selmas* store skald blef *vår*.
 Det ryska Finland var ej hans; hit vände
 Han kosan nu med lyran på sin arm
 Och sjöng, ur dvalan väckt, sig åter varm;
 Och Svea *väl* de blida dragen kände
 Samt slöt sin älskling till sin trogna barm.

En välkomsthelsning klingar utur vågen,
 En välkomsthelsning ifrån dal och berg,

Och ljuset flammar högt på himlabågen
 Samt ger åt fält och ängar purpurns färg,
 Och lundens toppar hyllande sig böja,
 Och fogelskarorna sin glädje röja
 Med vänligt qvitter och en dufva styr
 Mot skalden hän, intill hvars bröst hon flyr.
 (Måhända *hon*, som sågs hos *Edvin* dröja,
 Från Fanny sänd, och sedan for mot skyn,
 Af dem förnummen som en högre syn?)
 Som älskad brudgum möts af väna bruden,
 Då lifvet ter sig som en enda fest:
 Så står naturen, klädd i högtidsskruden,
 Att taga mot sin vigda offerprest,
 Som henne gaf så öfverjordisk dager;
 Och han, som detta allt med magt betager,
 I sjelfva sorgen under tårar ler;
 Och när sitt *Kumla* han bland träden ser
 Och prestgår'n, hvilken tittar fram så fager,
 Den skumma blicken klarnar mer och mer;
 Och då han nu på mångbesjungna stranden,
 Af barn och maka följd, sitt intåg gör,
 En brokig skara gladt framåt sig rör

Att helsa gästen från de finska landen,
Den nye pastorn, hvilken hedras bör:
De unga tärnor rosor strö på vägen
Till skaldens hem, som, rodnande, förlägen,
Blott stamma kan sitt tack med bruten röst.
Dock, när han träder fram på predikstolen
I fulla strålarne af middagsolen
Och mildt bebådar Evangelii tröst
Med hjertats enfald och den vises höghet,
Då i församlingen det fins ej *en*,
Som icke känner att det är *Franzén*,
Som icke väckes upp utur sin tröghet;
Och hur han älskad blir af en och hvar,
Ej blott som prest, nej som en vän, en far,
När se'n han vandrar kring i låga tjällen
Och delar med *sin* frid på alla ställen,
För *det* min svaga sång ej uttryck har;
Och den som blickat in uti hans boning,
Der alla gracerna sitt möte stämt,
Den dock *ett* minne har, som till försoning
Skall mana sinnet, huru än förstämtd.
Ack! lyran har ej ton, ej språket ord

Att måla dessa tjusande idyller,
 Med hvilka han sin ljusa bana fyller
 Och gör ett nytt Arkadien af vår Nord.
 Hur allt förbyts, densamme ses *han* vara:
 I Kumlas bygder eller i Sanct Clara,
 I tysta däliden och på Zions höjd,
 Hvad helgongloria, växande med åren,
 Fast skuldran dignar, under korset böjd!
 Hvar helst han verkat, du förnimmer spåren,
 Der han sig fjermar, faller brännhet tåren
 Utaf en saknad, ej tillförne röjd.

* * *

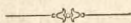
Och han sig fjermat; tjugu somrar virat
 Sitt gröna täcke öfver skaldens graf;
 Mer än *ett* slägte den med blomster sirat
 Och under andakt der sitt offer gaf;
 Och Finlands store bard vid den har legat
 Och bringat Finlands tack i högstämd sång,
 Och mången pilgrim ifrån fjerran plägat
 Med blottadt hufvud stanna der sin gång.
 Ack! vid *den* grafven ville jag ock dröja,

På mina knän i stilla bön mig böja,
 Att hemta styrka på min lefnads färd,
 Att blifva *Sverige*, blifva *fädren* värd,
 De höge fäder på de ljusa kullar,
 Der Carlavagnen silfverhjulen rullar
 Och ljungande sitt gyllne stjernspann kör,
 Der nu *han* sitter i den helga ringen
 Utaf Guds valde, ler åt jordetingen
 Och Selmas röst bland himlens englar hör.

* * *

Men fast hans ande lemnat stoftets dalar
 Och solar sig i ett förklaradt ljus,
 Han efter döden lisar och hugsvalar
 Och strör ett skimmer öfver jordens grus.
 Hans sångmö *kan* ej dö, densamma unga,
 Om stormar hvina eller blixtrar ljunga,
 Fast på sin hjessa hon ett sekel bär:
 Med »gamle knekten» än hon sorgligt klagar,
 Likt vågens suck, som slår mot Saimens skär;
 Anakreontiskt än hon dig behagar
 Och räcker dig sin drufva, glad och kär;

Än höres hon »i fält, i fält» dig mana
På ärans stig att slås för kung och land;
Än låter hon en *hemmets* frid dig ana,
En fordom knappast känd på tidens strand.
Ja! hvar *den* sångmön tryckt sin rena stämpel
Hon har i trogna hjertan rest ett tempel,
Ett heligt bo, dit intet töcken når,
Der våren ler och näktergalen slår.
Och hvad hon var för *Er* i dagar flydda,
För *Er*, I veteraner lagerprydda, —
I hvilka vakten vid Parnassens topp
Och vården ömt en yngre sångartropp, —
I veten det, *I* aldrig det förglömmen!
Men mången gång hon syns för *Er* i drömmen
Och pekar hänryckt mot sin himmel opp,
Förtäljande om *ett odödligt hopp*.

Torpet.

Ett litet torp i skogen står
Så undangömdt för verdens öga,
Der sorgen aldrig fäste får
Och dystra tankar trifvas föga.

Der är så soligt, är så gladt,
Fast höga furor tätt det skugga,
Fast dagens strålar lysa matt
Och lyckans håfvor äro njugga.

Det har sin enda rikedom
I kärleken, som allt förgyller,
En kärlek, lika ren och from
Som någonsin ibland idyller.

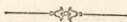
Här uti detta simpla bo,
I denna enkla, låga hydda,
Här ser jag, hur en äkta tro
För alla stormar kan beskydda.

Här ser jag allt i öfverflöd,
Fast ofta lifvets nödtorft fattas,
Fast ständig sträfvan knappt ger bröd
Och kraften mot bekymren mattas.

Man i sin ringhet är så nöjd,
Och friska jubelhymner klinga
Mot Gifvarn i den ljusa höjd
Att tacksamhetens offer bringa.

Man ödmjukt lärde sig i tid
Att böja knä för fadersagan
Och eger därför denna frid,
Som aldrig störs af veklig klagan.

Gud signe dig, du fridens hem! —
Må jag din lärdom aldrig glömma! —
Gud signe dig och signe dem,
Som dväljas i din låga gömma!

Huslig lycka.

Sköna flicka! kom, o kom,
Lindra du min smärta,
Vänd från flärdens salar om
Till ett redligt hjerta!
Följ mig till mitt enkla bo,
Der är varmt och soligt!
Der i kärleks ljufva ro
Lefve vi förtroligt.

I vårt eget frida tjäll
Blomstra skall vår lycka,

Och en liten verld, men säll,
Vi i famnen trycka:
Alfer små i brokig ring,
Kära för oss båda,
Sväfva der i dans omkring,
Älskliga att skåda.

Hur det larmar, hur det än
Storma må derute,
Glädjen blifva skall den vän,
Af hvars hägn vi njute;
Tarfligheten på vårt bord
Skall vår hunger krydda,
Lite' grönt från egen jord
Dofta i vår hydda.

Ej vi några mödor sky,
Rädas inga faror,
Ömt vi till hvarandra fly
Undan verdens snaror,

Och dess yra nöjen vi
Utan knot försaka,
Att i ostörd harmoni
Huslig sällhet smaka.

Du är *min* och jag är *din*,
En är begges vilja,
Ingen tvedrägt slipper in,
Som oss två kan skilja.
Intet etikettens tvång
Binder med sin boja,
Arbete och bön och sång
Vexla i vår koja.

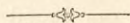
Kommer någon främling se'n
Vid vår härd att gästa,
Helsas han af oss som vän,
Bjuds af hemmets bästa,
Säkert dröjer der han qvar,
Glad uti sitt sinne,

Tager med, när bort han far,
Månget kärligt minne.

Muntert flammar brasans sken,
Sprider ljus och värma,
Lågan fladdrar klar och ren,
Vi till den oss närma:
Sagor från en svunnen tid,
Ökande behaget,
Täljande om bragd och strid,
Gå nu rundt kring laget.

Natten kommer huld och blid,
Och de stjernor vandra,
Ljuft vi slumra in i frid,
Drömma om hvarandra;
Obetvinglig är den magt,
Som vår kärlek eger:
Himlens englar hålla vakt
Vid vårt tysta läger.

Sköna flicka! sådan är
Taflan jag dig målar,
Fast hon ej *den* fägring bär,
Hvaraf rikt *du* strålar;
Jag i några enkla drag
Teckna sökt vår lycka:
Gif åt taflan lif och dag,
Med din bild den smycka!

Andarna.

(Natur och hem.)

Hög naturens ande träder ifrån skogens vida sal,
Medan hemmets åter möter från den djupa, lugna
dal,

Nu vid stigens krökning mötas dessa sälla andar två,
Glädtigt helsa de hvarandra och den förre börjar så:

»Ifrån lager och oliver, der den höga pinien står
Och der vignerolan prunkar, är jag kommen se'n i
går,

Aldrig dock, min dyre broder! såg jag någon trakt
så skön,

Fann ej någon skog så lummig, någon äng så saf-
tigt grön.»

»Rikare är Söderns flora, har en färgprakt mera grann,
Med dess ros, den yppigt stolta, icke Nordens täfla
kan;

Men mig fögnar mer den kära synen af förgät-mig-ej
Och det ljufva, friska doftet af den enkla timotei.»

»Och den älskliga Linnean, blomsterkungens sköte-
barn,
Fordom, ack! så öfvergifven som på våg ett bräck-
ligt flarn,
Är hou icke, hur mitt öga skådar forskande sig
kring,
Oskuldsfullast ibland alla i den vackra syskonring!»

»Så ock Nordens qvinna kännes på sitt blyga vä-
sens skick,
På den gratie som röjes i gestalt och min och blick,
Der så sedesamt hon gångar i de svala lunders
skygd,
Ofta fattig såsom ljungen, endast egande sin dygd;»

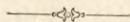
»Jag, som glädjen har att blicka djupt i dessa ögon
 blå,
 Och som hjertats stumma frågor oförmärkt får höra
 på,
 När som känslans första svallning röres i den unga
 barn
 Och från fromma läppar bönen stiger innerlig och
 varm;»

»Som bevittna får den stunden, då hon första gång
 blir mor, —
 Månne himlen har för henne någon sällhet mera
 stor? —
 Och som ser, hur oafåtlig hennes trägna omsorg är
 Om den dyra kärlekspanten hon i säkra famnen bär.»

»Växa ännu ädla männer på det gamla Manhems
 strand,
 Hafva de därför att tacka vården af den huldans
 hand . . .

Och de finnas, jag har sett dem, och jag ser dem
dagligt än,
Och jag vet att, stundar ofärd, fädrens bragder gå
igen.»

Nu han tystnar — men en hägring breddes öfver dal
och fjell
Och det susar underbarligt i den stilla sommarqväll,
Der välsignande de tvenne sväfva öfver fälten fram,
Lika dem i Mamres lunder, hvilka tronets blick
förnam.

Sjömannens hemfärd.

Han seglar så trygg
På böljornas rygg
Och aktar ej stort på sin fara;
Sitt skepp har han kärt,
Han tidigt sig lärt
Mot stormarnes ras det försvara.

Han seglar på våg
Så dristig i håg
Och tänker att Gud råår för väder;
Ju mera det gnyr
Och skumhvirfveln yr,
Dess mer han i själen sig gläder.

Rätt så! det är bra,
Ett hipp och hurra
För strand, som i fjerran ses glimma!
Vid rodret han står
Och undan det går
I morgonens rosiga timma.

Så lång var hans ban
På blå ocean
Längst bort till det tropiska söder;
Nu hastar han hem,
Re'n väntad af dem,
För hvilka så kärligt han glöder.

Den visar mot Nord,
Mot fädernas jord,
Hans älskade, blågula flagga,
Der högt uti topp
Hon jublar af hopp
Att ändtligt i hamnen få vagga.

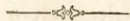
Af ära bekrönt
Hon svajat så skönt
I land, der ej solen går neder:
För furstar och folk
En frihetens tolk,
En tolk utaf tro och af heder.

Och sjömannen ser
Mot Sverge och ber
En bön, från hans innersta gången,
En bön för sitt land,
Den vänsälla strand,
Som föder bedriften och sången.

Han ber för de små,
För *henne* också,
För allt hvad han dyrkar på jorden;
Till sist är hans bön,
Så rörande skön,
Att finna sin graf uti Norden.

Men plötsligt hans syn
Förmörkas och skyn
Så svart öfver skeppet sig sänker,
Och störtsjön slår opp
Kring mast och kring topp
Och seglarn i bränningen dränker.

Och slut är hans färd
I villande verld,
Och aldrig han kommer tillbaka —
Dock vänder han hem,
Fast icke till dem,
Ack! icke till barn och till maka.

Enkan.

Hvi sitter du förgråten der
Och tänker på det flydda,
Hvad är för sorg, som dig förtär,
Hvi kläds i svart din hydda?
Hvi stirrar du så hemsk och vild,
En saknadens och smärtans bild?

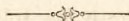
Du log helt nyss som glädjen ler
I lifvets fulla sommar,
Då ögat ingen skugga ser
Och allt i fågning blommar;
Ej sloknad än var blickens glans
Och lycklig band du krans på krans.

Du lefde glad och nöjd din dag
I skötet af de dina,
Du solen såg med ljuft behag
På klara fästet skina,
Och sjelf en sol i hemmets värld
Du lockat himlen till din härd.

Du såg uti *hans* ögon blå
Din lefnads sanna lycka
Och »liten» Adolfs händer små
Du fick mot dina trycka:
Nu båda flytt till annan trakt, —
I grafven man de kära lagt.

O, lugna stormen i ditt bröst
Och torka dina tårar!
Du finna skall en riklig tröst
I edens sälla vårar:
Se, molnen skingras för din syn,
Och englar sväfva ner från skyn.

De komma närmre, närmre än
På lätta, snabba vingar,
Att söka opp en älskad vän . . .
Hör, stjernesången klingar:
Det är ett budskap ofvanfrån,
Från maken och din lilla son.

Julaftonen.

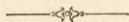
Der tindrar en stjerna från Bethlehem,
Förkunnar så skönt i hvar kristens hem,
Hur menskan från synden befrias;
Hon täljer en ny, en försoningens dag,
Och hjertat, det klappar med starkare slag,
Hvart hjerta, som väntar Messias.

Då blir det så ljust i den armes tjäll,
Och röster han hör i den juleqväll,
Som vittna om härliga gåfvan,
Och glad han förnimmer de tröstande ord:
»Det fins ingen fattig på hela Guds jord,
Om stämman han följer från ofvan.»

Den skröplige gamle, fast svag och blind,
Nu torkar de tårar på vissnad kind,
Välsignelsens ljufliga tårar.
Och allt hvad han lidit i dagar, som flytt,
Står fram för hans själ, men i sällhet förbytt:
Han funnit ett hopp, som ej dårar.

Lik Simon i templet, rörande skön,
Han darrande händer sluter till bön
Och prisar den fröjd som sig bådard;
Kring anletet spelar en stråle så klar,
Och slöjan från töckniga ögonen far,
Ty Herran, ty Herran han skådar.

Var helsad, du stjärna från Bethlehem!
O, lys mig, o, lys mig till fridens hem
Från verldsliga nöjen och strider!
O, låt mig få skåda min Herre och Gud:
Till brudgummen längtar den sörjande brud,
Den irrande anden som lider!

Det eviga.

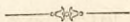

Det eviga bor i hvar människas barm
Och gömmer sig der under stridernas larm,
Det ligger som perlan i musslornas kropp,
Som himmelens dagg i den svällande knopp.

Väl slumrar det ofta och ligger som dödt,
Men vaknar till lif, när ditt hjerta förblödt,
Och väcker dig då med en ropandes röst
Och bjuder dig honung och räcker dig tröst.

Det stora, du verkar, det ädla, du vill,
Det eviga är det, som manar dertill:
Det adlar till hjelte, det eggas till mod,
Det bygger ett bålverk mot tidernas flod.

Det kan icke rubbas af eld eller svärd,
Det kan icke dödas af villor och flärd,
Och, slockna på jorden ditt lif och ditt namn,
Det banar dig väg till en *sällare* hamn.

Tåren.

Skön är tåren, när den faller
Såsom dagg på likars smärta,
När den flödar ifrån källan
Af ett ömt och känsligt hjerta.

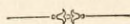
Skön den är, när själen offerar
Sig åt Gud i sabbatsstunden,
Då den, lik en himlens perla,
Droppar ned på altarrunden.

Skön är tåren, då den glänser
Under brudens hvita slöja
Och hon aningsfull på tröskeln
Af sin faders bo ses dröja.

Skön den är i mannens öga,
Då han slits från hemmets nejder,
Att mot farorna och nöden
Stå sitt prof i lifvets fejder.

Skön den är, när syndarn ödmjukt
Knä för lifvets Herre böjer
Och, af bönens magter helgad,
Han sin blick mot ljuset höjer.

Skön den är i dödens timma,
Då den fromme lyfter vingen
Och från villorna och gruset
Färden styr mot stjärningen.

Stjernan.

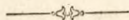

Stjerna uppå fästet der,
Klara, milda stjerna,
Dig med längtande begär
Söker jag, hur gerna!
Hänryckt i den sena qväll
Emot *dig* jag blickar
Och ifrån mitt tysta tjäll
Mången helsning skickar.

I ditt blida återsken
Jag ett eden skådar,
I din glans, så hög, så ren,
Sällheten sig bådär:

Tanken på sin himmelfärd
Flyger dig till möte,
Ty helt visst en bättre värld
Gömmes i ditt sköte.

Blicka genom fönstret in,
Stjerna underbara,
För mitt tjusta öga brinn
Och min väg förklara!
Låt mig blifva såsom du
Ren och obefläckad!
En gång skall jag se dig ju,
Ej af villor gäckad.

Den gamla.

Dalens sista, tynande ros förvissnat,
Fager blåklint slutit de ögon fromma,
Och konvolvelns älskliga, fina blomkalk
Släpar i stoftet.

Lärkan flytt med ängarnas skära färgprakt,
Tom står åkern, sköfjad är fältets gröda,
Sin förvandling möter på logen axet,
Lunderna gulna.

Skördefester, rika på fröjd och gamman,
Med ett ekos döende ljud förklingat,
Nya marker, än ej af plogen rörda,
Luttras af elden.

Rundt omkring förgängelsens ande redan
Börjat har sitt väldiga, långa dagsverk —
Men hos mormor leka i mosstäckt stuga
Jollrande barnen.

Gamla mormor, pröfvad af lifvets strider,
Af en hård, men segrande kamp mot ödet,
I sitt armod glad, med de späda kära
Skalkas förtroligt.

Djupt ur ordets lefvande brunn hon druckit,
Ej med svärmisk håg, men med fast förtröstan.
Andligt högmod käns hon ej vid, ty ödmjukt
Följde hon Mästarn.

»Låter barnen komma till mig», Han sade,
 Denna lära har hon i redligt minne;
 Derför vår och höst uti kärlig endragt
 Jubla tillsammans.

Och, när leken tröttat de ungas krafter,
 Gamla mormor för dem till åldrigt sköte,
 Täljer rörd den himmelska sannings löften,
 Stilla och fridfullt.

Ej hon märkt att dörren till hyddan öppnats,
 Att herr prosten sjelf, af de sina åtföljd,
 Jemte barnens kära föräldrar inträdt,
 Lyssnande alla.

Konstlös lära, gången från rena läppar,
 Om de godas väg mellan jordens törnen,
 Om ett lif i Gud utaf hopp och kärlek
 Höres med andakt.

Kyrkans herde, kommen till vänligt samspråk
 Såsom ofta förr med den ädla gamla,
 När hon slutat, talar med tårfyldt öga

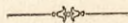
Hjertliga orden:

»Hell dig, gamla! vare din qväll välsignad,
 Du, hvars hela lif var en enda sabbat,
 Furans likt, som, grönskande vår och vinter,
 Åldrats med ära!»

»Vördnadsvärda bild af det godas allmagt!
 Länge än du pryde din hembygds nejder,
 Dem med aldrig svikande tro du älskat,
 Stor i din ringhet!»

Så herr prosten . . . men på den gamlas anlet
 Spelar nu ett skimrande, soligt löje,
 Och i ljusets dröjande, sista strålar

Tycks hon förklarad.

Soldatvisa.

Jag är en munter stridsman, jag,
Och flink och färdig hvarje dag,
När helst trumpeteten kallar mig
Till nappatag på ärans stig:
För fosterlandet och min kung
Jag känner ingen pligt för tung.

Jag är en fri och lycklig man
Och är så god som någon ann';
Hvad höge herrar bjuda må
Med *ingen* byter jag ändå
Mitt svenska hjerta utan vank
Och sabeln der som solen blank.

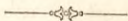
En sång från Carl den tolfte's dar
 Jag har i arf från farfars far,
 Hur svenska gossar fort och käckt
 De skäggiga Kosacker knäckt,
 Hur kungen sjelf, en väldig örn,
 I nacken tog den Ryska björn.

Det var en skön, en härlig tid,
 På lif och död en jettestrid;
 Då fans det mod i Svenskens barm,
 Europa fruktade hans arm;
 Hvar helst det unga lejon drog,
 Hans starka ram sin ovän slog.

»Vår storhetstid är re'n förbi
 Och marionetter äro vi,
 Så fattiga, så lumpna, små
 Att ingenting vi mer förmå»;
 Man säger så — dock tror jag: *än*
 Har gamla Sverge godt om män.

Hvem helst som stinger oss skall se
Att än vi hafva stål att ge,
Att Sverges säkra hjertesvärd
Kan börja om sin segerfärd,
Att det har qvar sin kända klang
Som förr, när det en verld betvang.

Soldater! *då* med lustigt mod
Vi offra våra lif, vårt blod,
Vi hölja oss i bragders glans
Och berga lagerns friska krans:
För fosterlandet och vår kung
Vi känna ingen pligt för tung.

Älskogsblomman.

Jag vet en älskogsblomma, jag,
Så oskuldsfull och skön,
Just hon har vunnit mitt behag,
Till henne står min bön:
O, ljufva älskogsblomma du!
Säg, vill du blifva min,
Så bli vi ett, vi båda, nu
Och jag blir evigt din?

Så svär jag dig mitt hjertas tro,
Vid dig för alltid fäst,
Att i vårt lilla, trefna bo
Blir *kärlek* ständig gäst;

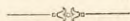
Och aldrig skall du ångra dig,
Det lofvar jag dig tryggt,
Om tillitsfullt du följer mig
Till hemmet, som jag byggt.

Visst detta hemmet ringa är,
Dock lagom för oss två,
För den som intet stort begär,
Det rymligt tyckas må;
Men det är putsadt, det är nätt,
Och fint vårt husförråd,
Fast utaf trä blott rätt och slätt
Och utan öfverdåd.

Med egen hand jag slöjdat det,
Så munter och så nöjd,
Och tänkte uti kärlighet,
Det skulle bli din fröjd;
Jag tänkte på din glädje när
Hit in du steg som brud,

Och såge hur du mig var kär,
Ja, kärast näst min Gud.

Och vill du blott, så blifva vi,
Vi två, ett äkta par,
Och gillar du mitt frieri,
Är saken genast klar,
Så svär jag dig mitt hjertas tro,
Vid dig för alltid fäst,
Att i vårt lilla, trefna bo
Blir kärlek ständig gäst.

Prestkragen.

Prestkragen står så högvis än
Och tycker sig så stor;
Och han är lilla Gretas vän,
På honom fast hon tror.

Hvar gång hon går hans väg förbi
Hon honom frågor gör,
Ty Jerkers trägna frieri
Dock hennes hjerta rör.

Prestkragen stinnt på henne ser
Med hufvudet på sned,
Men intet tydligt svar han ger
Och lemnar ej besked.

Det kommer sig deraf helt visst,
— Fast han ej tillstår det —
Att han ej yppa vill sin brist,
Att han så litet vet.

Han gerna vara vill en sol
Och lysa vidt omkring,
Men uti år, liksom i fjol,
Han vet dock ingenting.

Och deri mången annan lik,
Fåfänglig såsom han,
Som är så arm, men tror sig rik,
Och som slätt intet kan.

Till slut dock Greta mister allt
Det tålamod hon har
Och tager af hans krona kallt
Och lemnar stjelken qvar.

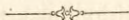
»Nej—ja, nej—ja, nej—ja, nej—ja»
Han svarar ändtligt nu,
»Godt, Jerker ska' min hand få ta,
Jag tänkt det länge ju.»

Och Jerker ifrån buskén der,
Han lyssnat har så gladt,
Fort skyndar till sin hjertans kär
Och rövvar skatt på skatt.

Prestkragen blir af Greta glömd,
Hon trampar blott derpå —
I diket ligger nu han gömd,
Ett stackars brutet strå.

Hans dom är länge sedan fäld
Och slocknad all hans glans,
Och ingen i den närmsta dæld
Kan minnas att han fans.

Och aldrig firas han en gång
Som fyllda ladans gäst
Med dans i byn och spel och sång
Vid skördarns glada fest.

Bäcken.

Liten bäck så glad
Genom skogens snår
Hoppas lätt och fri;
Af den blomsterrad
Han sin hyllning får,
Der han far förbi.

Alla täfla de
Om hans gunst och nåd,
Undra, om han glömt;
Alla vänligt le,
Bedja om hans råd,
Nickande så ömt.

Af hvar enda en
Tager han en kyss,
Tager stundom fler;
Aldrig är han sen,
Som en riktig Ryss
Vill han blott ha mer.

Går som en Kosack
Genom skogen fram,
Tumlar sig så yr;
Vid en myras stack
Under muntert glam
Nu han kosan styr.

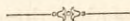
Hon — som dag och natt
Släpar, trött och varm,
På sin bördas ok
Och hans skälmska spratt
Skådar under harm —
Kallar honom tok.

Myran, vrång och dum,
Tadla kan ändå,
Fast hon svalkas skönt
Af hans perleskum . . .
Godhet ofta så
Blir med otack lönt.

Myrans fadda dom,
Kall och kärlekslös,
Bäcken dock ej hör;
Han sin rikedom
Öfver sten och rös
Lika kungligt strör.

Framåt ilar han
Under fogelsång,
Under löfvens sus;
Ej han vredgas kan,
Hela dagen lång
Är han lika ljus.

Sanna glädjen går
Genom världen säll,
Lik den ystra bäck:
Kärlek ger och får —
Afunds röst så gäll
Nämner honom gäck.

Foglarne.

I sommarsolens sken der står
Vid hyddan buren granna,
Fast stundom höken kretsar slår
Och som på lur ses stanna,

Och piper i så sorglig ton
Att lätt den kunde röra,
Änskönt han är en stygg kujon,
Blott skapad att förstöra.

De foglar små i buren dock
Traktera hvar sin cittra;
Bastarden der med mörkgrön lock
Hörs öfver alla qvittra.

Han är den vackraste af dem,
Det kan ju icke nekas,
Och här han funnit har ett hem
För kyssas och för smekas.

Han är den främste speleman
Bland foglarne i nejden
Och ingen drillar såsom han
I ädla sångarfejden.

Nu skogens foglar rundt omkring,
Så gamla såsom unga,
Sig samla i en brokig ring,
Att lyssna och att sjunga.

Så blygsam ljuder deras sång,
— För skalder hvilken lära! —
Frisk, öm, melodisk på en gång,
I toner himmelskt skära.

De våra i sin granna bur
Ha mera konsten inne,
Men ega mindre af natur
Och mera ytligt sinne.

Ej nöjer dem så enkel spis
Som skogens foglar vilda,
Och gerna höra de sitt pris,
Fast ifrån högmod skilda.

De huldas också om hvar dag
Af oss, men mest af *henne*;
Vi rosa deras små behag,
Vi ärligt det bekänne!

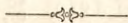
Dock dela de — en älsklig sed —
Af rika öfverflödet:
Se bara hur det stryker med,
Det fina saffransbrödet!

En sådan kost ej skogen plär
Åt sina barn förunna;
Dock ega de en skatt mer kär
Än vi det tolka kunna.

De gäster under kärligt bjebb
De fångna värdars skänker
Sött taga i sin lilla näbb —
Men en och hvar så tänker:

Vår frihet hålla vi ej fal,
Se, hur sig vingen spanner!
Och skogens vida pelarsal
Har *nog* åt sina vänner.

Snart skogens alla foglar små
Sig åter dit begifva —
De våra — som vi märka då —
Så allvarsamma blifva.

Jungfru Mariæ Sänghalm. *

(Galium verum.)

Trots att du står vid vägens dam,
Der djur och menskor stryka fram,
Du är dock ren och oskuldsfull
Och fägnar alla med ditt gull.

Ditt gull är ej en rå metall,
Som stiftar ondt, gör hågen kall:
Från ondo och från trolleri
En hvar som eger det går fri.

* Denna blomma anses af allmogen i flere trakter af landet ega en undergörande kraft.

De vise män från Österland,
Som följde stjernans milda brand,
Andäktigt böjde knä för dig
I bön så varm, så innerlig.

Ty, enligt folkets fromma tro,
Du lyst och varmt i Jesu bo,
I Bethlehem, i krubbans vrå,
Tillräcklig för en Gud ändå.

Din vällukt utsägligt skön
Ger för min vandring riklig lön;
Besvärlig stigen är och het:
Du doftar och jag glömmer det.

Du käns bland tusende igen,
I fjerran du förnimmes än,
Så ljuf som den, hvars namn du bär:
Guds moder, o så kysk och skär.

Som du *hon* också ringa var --
En drottning's spira nu hon har,
Af englar hon betjenas blott,
Och himlen sjelf är hennes slott.

Ja! är det af ett ädelt slag,
Det yttersta blir främst en dag,
Der jordisk höghet, jordisk rang
Ej ega så förförisk klang.

Dock händer det, om oförtänt
Bland åkerns ax ditt gull du stänkt,
Att du af skördemannen vred
Blir nämnd för ogräs till och med.

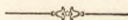
Du är, bevars, ej nyttans barn,
Du kan ej malas uti qvarn;
Och därför brådt du mejas af
Och lägges i förtidig graf.

Med poesien likaså:
Till torgs man ej med den kan gå,
Och förs den äfven jorden kring,
Man bjuder kanske ingenting.

Och mången den för skadlig skylt,
Ändock hans stig den skönt förgylt,
Och kanske han af torka dött,
Om den ej der sitt skimmer strött.

Du blomma, älskansvärd och fri!
Dig liknöjd hopen går förbi
Och njuter af ditt milda doft,
Som blygt går ofvan stjernors loft . . .

Och stannar hos Gud fader der,
Som har den lilla blomman kär
Och i sitt himmelska palats
Ger henne bland de främste plats.

Den lille.

Du späda pilt! när du blir stor
Säg, om du glädja skall din mor,
Om smärta du skall vålla?
Ditt barnasannes glada frid,
Din trygga min, din blick så blid,
Säg, skall du dem behålla?

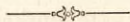
Han, »barnens vän», der ofvan vet
Allen din framtids hemlighet
Och täljer dina öden;
Han skådar — hvad en mor ej ser —
Den minsta brodd som skördar ger
För lifvet eller döden.

Men, medan än du liten är
Och kindens ros så frisk och skär
Af lif och helsa sväller,
Din mamma är din hela värld
Och hennes ömma hyllningsgård
Mer än allt annat gäller;

Och du ej högre önskan har
Än att, när du en gång blir karl,
— Hvem kan dig det förtycka? —
Få återgälda all din skuld
Till henne, som, så vän, så huld,
Blott lefde för din lycka.

Så lek och skalkas i din vår
Och jubla, medan du det får,
Uti en harmlös yra!
Ja! le och fröjdas, unge vän!
Din vår, den kommer ej igen,
Ack! lifvets vår, den dyra.

Dock, bär du den i skuldfritt bröst
Än i din lefnads sena höst,
Så vågar jag det ana,
Att allas kärlek blir din lön,
Att den skall blifva ljus och skön
Och gagnarik din bana.

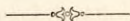
Hvadan?

Gyllne sol på himlarunden!
Aldrig så jag sett dig flamma.
Bäck som genom dalen dansar!
Aldrig än så ljuft du sorlat.
Blomma på den gröna ängen!
Aldrig förr så skönt du doftat.
Och du skald i björkens krona!
Aldrig än så rent du klingat.

Gyllne sol på himlarunden,
Bäck som genom dalen dansar,

Blomma på den gröna ängen,
Och du skald i björkens krona!
Sägen! hvadan detta under?
Och I svaren utan tvekan:
»Forska i ditt eget hjerta,
Der du gåtans lösning finner!»

På vandring.

Ängen doftar, skogen ångar,
Älskade! kom med, jag ber;
Friska blåbär jag dig fångar,
Röda hjortron, annat mer.
Ros och lilja om hvarandra
Äro dina, när du vill;
I det fria låt oss vandra,
Medan sommarn hör oss till.

Och så gladt vi styra färden
I Guds härliga natur,
Skilda från den »stora världen»,
Der man är som i en bur.

Bjefs och grannlåt, nipper, siden,
Sådant allt är bannlyst här,
Hvarest sällheten och friden
Följa oss hvarthän det bär.

I sin bomullsdrägt, den nätta,
Med sitt förkläd' af kattun
— För all del det ej berätta! —
Går den eljest fina frun.
När i *staden* hon sig tvingar,
Här hon öfver branta berg
Ledigt som en sylf sig svingar,
Strålände af helsans färg.

Hejsan! det är muntert, detta
Friska lif i mark och skog.
Åter en förarglig stätta!
Slika ha vi re'n haft nog.
Märker du, hur sparfven hoppar
På vår smala gångstig här,

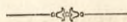
Hur den lilla skalken doppar
Näbben uti källan der!

Följer med oss hela vägen,
Hedrar nu din schäferhatt;
Ja! han är ej alls förlägen,
Du kan gripa honom fatt,
Tyckes falken vilja härma,
Rycker i ditt rosenband.
Än han syns sig hastigt fjerma,
Än han måttar åt din hand.

Snälla pippi! hvad kan vålla
Denna tillförsigt och lust?
Dyrkade! jag vad vill hålla,
Att han är den sparfven just,
Som för några dagar sedan
Sårad der på gärdet låg,
Som du räddade, som redan
Flyger kring så glad i håg.

Fromt han qväder på en visa,
Visst den bästa som han kan,
Liksom för att högljudt prisa
Ömma vården som han fann;
Sätter sig, hur sött! på pannan,
Hviftar öfver den sin frid,
Ilar slutligt till en annan,
Trognä vännen der bredvid.

Nu vi skynda hem tillbaka,
Redan middagstimmen slår . . .
Men hvad är det, dyra maka!
Hvad betyder denna tår?
Jo! han helgas denna sköna
Trio — så jag anar det —
Denna evigt sommargröna:
Vänskap, kärlek, tacksamhet.

Söndagsmorgonen.

Hör, klockorna ringa der borta i byn
Och lärkorna jubla i blånande skyn;
Så härlig är dagen, så strålande skön,
Och folket sig samlar till andakt och bön.

Den signade sabbat nu stundar med ro
För tröttade anden, som lågar af tro,
Och längtar att komma ur gruset igen,
Att åter få träffa sin himmelska vän.

De heliga strängar som slumrade nyss
Nu dallra i samklang, till tonerna lyss!
Låt icke de manande ljuden dö bort,
Kan hända i grafven du göms inom kort!

Den brokiga skaran sig ökar allt mer,
Och klarare solen på himmelen ler,
De nattliga skuggor för strålarne fly,
Föryngrad naturen står upp såsom ny.

De liljor sig prydt med sin grannaste dräkt
Och buga sig lätt för den vårliga fläkt;
De blyga konvaljer med späda behag
De hviska så tyst: »det är högtid i dag».

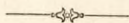
Och alla små sippor, vid vägarne stå,
De nicka med hufvuden, hvita och blå;
Dem skådar en tärna, så blossande varm,
Och fäster en knippa vid blomstrande barm.

Nu hör hon de manande tonernas ljud
Och skyndar till templet att dyrka sin Gud,
Med hjerta så rent som det klaraste gull,
Med själ, af den lågande kärleken full.

Der skrider en gumma med stapplande gång,
Ej räknar hon vägen, så tröttande lång;
Det fårade anletet skiner af fröjd,
Fast hjessan af år och af mödor är böjd.

Gud signe dig, gamla! snart hvilar i frid
Din bräckliga hydda från stormarnes strid;
Då finner du åter, förklarad och säll,
Din flyktade ungdom i Zebaoths tjäll.

Men orgelen brusar med starkare dån,
Som blandas med röster der ofvan ifrån;
I skimrande skrudar med messbok i hand
Stå Herrans apostlar vid altarets rand.

Ett möte.

HAN.

Hvi dröjer hon, hvi dröjer min furstinna,
Mitt hjertas drottning, hvi syns hon ej här?
Här var det ju jag skulle henne finna,
Vid denna klippa för oss båda kär,
Hvar'från vi ofta solen sett försvinna
I hafvets sköte, hvilket speglas der.
Hvi dröjer hon? ack! hastigt tiden ilar
Och icke än invid mitt bröst hon hvilat.

Dock se, der är hon ju, den hulda, frida,
Der kommer hon så strålande, så skön,

Der kommer hon, den väna, englablida,
Hörsammande min kärleks ömma bön,
Och i den glans hon ses ifrån sig sprida
Mer blå tycks himlen, ängen mera grön.
Var helsad du, min oskuldshvita dufva,
Du dyrkade, du outsägligt ljufva!

HON.

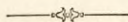
O, hvad jag väntat hela långa dagen,
Du älskade, på denna enda stund!
Hur bittert ödet ej, hur hård ej lagen,
Min faders nyck, som hindrar vårt förbund!
Hur, hvarje gång du nämns, de mörkna, dragen,
Som tunga molnet skuggar källans rund!
Med snäckans gång den skridit har, minuten —
Men allt jag glömmer i ditt famntag slutet.

Jag glömmer sorgen, mödorna och qualen,
All jordisk höghet glömmer jag för dig
Och lyssnar endast till den näktergalen,
Som jublar nu så eldigt inom mig;

Jag af ditt hjerta hör de friska slagen,
Och lifvet ljusnar rundt omkring min stig.
Min kung är *du*, och annat allt är ringa,
Ja, jag har mod min faders köld betvinga.

* * *

Och kysen brann och öga såg i öga,
Skönt glädjetårar glimmade deri,
Och kärleken, den himmelska, den höga,
Spred kring de två sin rena poesi.
De unga älskande, de akta föga
På tidens flygt, som ilar dem förbi,
Der nu i qvällens frid ett band de knyta
Af evig tro, som ingen magt kan bryta.

Liten blåklint.

○ Och liten fager blåklint i gula rågen står
Och doftar och blommar hela dagen;
I sommarglansen gläds hon och gjuter tyst en tår:
En ljuflig bild af friden och behagen.
Den lilla, vackra blomman, hon ber så mången bön,
Som blott det rena sinnet kan tänka ut så skön,
Och systrarna lyssna uti hagen.

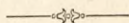
Och så den lilla blåklint i fromma tankar ber,
Och hjessan hon blyg mot ljuset höjer:
»Haf tack, o Fader käre! som sol och skugga ger
Och hos de ringa uti kärlek dröjer;

Haf tack för hulda skyddet, som du min ungdom gaf,
 För vaggan, du mig bäddat, som äfven blir min graf,
 När lien till jorden ned mig böjer!

Du, som din godhet visar uti det minsta strå,
 Som aldrig från dina barn vill vika,
 Se till de runda axen, som öfverfyllda stå,
 Blott bäfvande att sina löften svika!
 Förbarma Dig, o Herre, och gäcka ej det hopp,
 Som under säker tillit till Dig nu blickar opp
 Och bidar på skördar glädjerika!»

Och liten blåklint tystnar, der far en hvirfvelvind,
 Som sköflar dess himmelsblåa krona;
 Dock ler hon under smärtan, fast bleknad är den
 kind,

Att Herrans hand täckts runda axet skona.
 När skördeanden kommer, då är hon icke mer,
 Men oafvänt mot höjden i döden än hon ser,
 Som hörde hon Edens klockor tona.

Höst.

Sommarn så ljuflig och glad
Lyktat och blad efter blad
Fallit ur kransen, den sköna.
Höst öfver Norden har gått,
Målat i gult och i grått
Ängder så leende, gröna.

Sköflad är lund liksom dal,
Eken bär krona så kal,
Furan blott grönskar i skogen;
Sångfogeln länge se'n flytt,
Södern mot Norden han bytt —
Sparfven allena är trogen.

Sorgsen han skälver af köld,
Söker min takås som sköld
Undan de skurar från ofvan,
Pickar på rutan ibland,
Får några korn af min hand,
Mäftar ej tacka för gåfvan.

Tjutande vinden får kring;
Solens nu bleknade ring,
Som uti molnen sig döljer,
Gör blott mitt sinne förstämtdt;
Dimman, som tättnar alltjemt,
Allt i ett bårtäcke höljer.

Snart är det vinter igen — — —
Sommarn dock finner jag än
Blomstra i hemmet, det kära;
Klingar den älskades röst,
Glömmer jag vinter och höst,
Tycker att våren är nära.

Ej blott den jordiska vår,
Hvilken så hastigt förgår,
Hägrar då klart för mitt öga:
Äfven en *annan* jag ser,
Der ej ett stoftgrand sig ter,
Vidt ofvan stjernorna höga.

"Lilla Ellen".

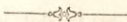

Lilla Ellen var en engel re'n i stoftets skrud,
Lilla Ellen, som nu ilat ofvan molnens rand till Gud:
Aldrig mer de fromma ögon tåras här och le,
Aldrig, aldrig mer den lilla vi på jorden se.

Ljufva engel, som försvunnit! säg, hvi flydde du?
Nog du några korta somrar kunnat glädja oss ännu,
Jorden är så arm på englar, rik på skuld och flärd,
Länge än du kunnat dröja med din himmelsfärd.

Vänner, I som henne sörjen, sörjen dock ej så!
Lilla Ellen har en fristad funnit i det ljusa, blå.
Faders skydd och moders huldhet finner hon ock der,
Och en kärlek, emot hvilken jordens ringa är.

Ack! här nere nattens mörker öfver ljuset rår,
Menniskan, vid tiden fjettrad, ingen verklig sällhet når:
Lilla Ellen lyckligt sluppit oro, sorg och strid,
Får i evighet behålla barnasinnet frid.

Flyttfogeln och poeten.

I toppen af trädet sitter
En fogel, en liten, grå,
Och lustigt hans morgonqvitter
Der stiger mot himlens blå.

Han slår sina bästa drillar,
Så gladelig och förnöjd,
Ty intet hans sång förvillar
Och grumlar hans rena fröjd.

Han skyr ej det höga ljuset,
Han jublar och gläds deråt,
Han bindes ej, han, af gruset,
Af glitter och jordisk ståt.

Hvad gör, om den föga klingar
För hopen hans enkla sång,
Hans lycka det ej förringar,
Han aktar ej tidens gång.

Kanhända att *en* dock lyssnar
Med älskande, troget sinn'
Och stämmer, när se'n han tystnar,
I sista accordet in.

När kronan blir kal och åter
En höstvind i lunden gnyr,
Han dimmor och frost förlåter
Och kosan mot Södern styr,

Långt hän till de fjerran länder,
Der solen är mera varm . . .
Och kanske vid Ganges' stränder
Han svalkar sin heta barm.

När våren i Norden tänder
Sitt gnistrande himlabloss,
Till hemmet han återvänder,
Till fjellarne och till oss.

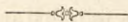
Jag sitter uti min kammar',
På domnade strängar rör,
Men, hur ock mitt hjerta flammar,
På sången, ack! *ingen* hör.

Jag har ingen alls som ömmar
Och stämmer i tonen in,
Ja, knappt uti mina drömmar
En vän, som kan kallas min.

Jag får såsom *han* ej ila
På blånande, luftig färd
Och sist ibland palmer hvila
I tjusande, sollyst verld.

Kom, lyckliga fogel, sänk dig
Till sångarn i ensligt bo,
O lär mig din konst och skänk mig
Din sorglösa, glada ro!

1866.

Sångarlön.

Flicka, du som tog mitt hela hjerta,
Du som evigt mig gjort till slaf,
Säg, hur nändes du så grymt mig smärta,
Då du intet i byte gaf?
Säg, o säg mig hvad den arme sångarn bröt,
Att hans varma hjerta du så kallt försköt?
Aldrig mera han finner ro,
Och aldrig, aldrig bryter han sin tro.

Klingen toner, ljufva toner klingen
Öfver berg, öfver dal och sjö!
I harmonisk samklang eder svingen,
Manande till den stolta mö!

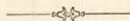
Kanske att till sist den sköna ångrar sig,
Rörd af sångarns bön så öm, så innerlig,
Kanske mins hon de flydda dar,
Då uti leken *hon* hans tärna var!

Skönt de ljuda nu, de gyllne strängar,
O, när sångarn vid harpan rör;
Ljudet sväfvar öfver fält och ängar,
Ekot det genom rymden för:
Ömma klagan till hvart känsligt hjerta går,
Hvarje öga fylles af en hemlig tår —
Men den stolta med marmorbarm
Till sången lyssnar blott med vredgad harm.

Bröllopsklockor dallra uti qvällen,
Kyrkan prunkar i högtidsskrud,
Klara stjernor lysa himlapellen,
Lysa äfven på hvitklädd brud;
Leende och lycklig vid den vigda rund
Gifver hon sitt löfte i den helga stund

Åt rivalen så fin och grann' —
Men der i skuggan står så blek en man.

Strålande går fram ur rosig öster
Aurora med mildt behag,
Jubel spörjs af millioner röster,
Hvilka helsa den nya dag;
Högt naturens pulsar spritta utaf fröjd,
Glada blickar riktas mot den ljusa höjd —
Ingen sol mot den arme ler,
Och »gyllne harpan klingar icke mer».

Sjungen, foglar små!

Uilla gråa gök
Och du talltrast, du!
Sälla ären I,
Der I jublen nu.

Sälla ären I,
Mer än jag för visst,
Der I svärmen ljuft
På den gröna qvist;

Ty I veten ej,
Att all fröjd är kort,
Att när störst den är,
Far den fjerran bort.

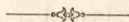
Och I anen ej
Hur hvar stund är dyr,
Och hur sommarn snart
Ifrån Norden flyr.

Lilla gråa gök
Och du talltrast, du!
Sälla ären I,
Der I jublen nu.

Lifven skog och dal
Med er glada sång,
Sjungen oförryckt
Hela dagen lång!

Lätten bördan så
För hvar mödans träl,
Sjungen sommarn in
I hvar sorgsen själ!

Öfver fält och äng
Låten sången gå,
Uti menlös ro
Sjungen, foglar små!

Du fria ord!

Du manliga, du fria ord,
Som ljuder högt med klang af stål,
Som ärligt tolkar hjertats språk,
Som syftar rätt och vet ditt mål!
Du manliga, du fria ord,
Som talar sanning oförskräckt!
Hell dig och hell den andes kraft,
Som blef af dig till lifvet väckt!

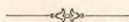
Du manliga, du fria ord,
Du *vettets* svärd, du *dygdens* sköld!

Från hedenhös med tåligt mod
Du stridde mot en samtids köld,
Och hur man dig i stoftet band
Och hur du stred och hur du led,
Du sprängde hindren på din stråt
Och slog förtryckets härar ned.

Du manliga, du fria ord!
O var med oss som förr du var
Och gif oss kraft till hjeltedåd,
Att verka som i fädrens dar!
I medgång höj ditt väckarrop,
I motgång du oss styrka gif!
Som vandrarne i Emaus
Vi bedja dig: »O när oss blif!»

Du manliga, du fria ord!
Vi höra Herrans röst i dig,
Guds egen stämma underbar,
Som leder oss på farlig stig,

Som styrker oss i nödans stund,
I glädjens ger vårt sinne sans
Och lärer oss så först som sist
Mot mörkret höja stridens lans.

Stridsång.

Fram på den ärfda frihetens bana
Trygge vi gå mot en hotande verld;
Svaja framför oss, du blågula fana,
Elda vårt sinne, gif kraft åt vårt svärd!

Ej för de mordiska

Åskornas dån

Rädes de Nordiska

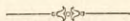
Fjellarnes son.

Ej må de stormande härar oss tvinga,
Sköldborg vi bilda till Skandiens värn,
Väg vi oss röja med välrigtad klinga,
Bruten ur åldriga klippornas jern.

Ärade hjeltar, hugstora minnen,
Skåden ännu till er frejdade bygd!
Lysen oss stigen, I stjernor, som brinnen,
Mägtigt oss lifven till mandom och dygd,

Att på de blodiga
Slagfält vi må
Käcka och modiga,
Fienden slå!

Inga tyranner till oket oss böje,
Våldet vi bädde en graf på vår strand,
Segrande än uti döden, vi höje
Gladt ett *hurra* för vårt älskade land!

Helöning till Norrland.

Du höga Norrland, dyra hjeltemoder
Med norrskensprakten öfver hjessans rund
Och dina gråa fjell som minnesstoder
Och vakans ömma slag i dal och lund,
Jag helsar dig, du mångbesjungna, kära,
Du gamla Sverges stolthet och dess ära!

I sommarns fågring, vinterqvällens tjusning
Du har detsamma egna majestät,
Som fyller vandrarns själ med trolsk berusning,
Hvartän han hänryckt ställer sina fjät;
I Gefles omnejd och vid nordpolns gränser
Liksom en lagrad sköldmö skönt du glänser.

Hvad poesi hos dina berg och dalar,
Hvad melodi i dina elfvars brus,
Hur din natur till hvarje hjerta talar,
Hur blir hos dig ej sjelfva natten ljus,
En natt, som ej sin like har på jorden,
Så ljuft till strålig dag förvandlad vorden!

Hvad scenerier, stämningsfulla alla!
Se, klippan lodrät stupar ned mot sjön
Med granen der, som, färdig re'n att falla,
Dock sekler trotsat, öfveryrd af snön:
En bild, o Norrland! af ditt folk, det käcka,
Som nordanstormens dån ej kan förskräcka.

På branten reser sig en enslig hydda,
Som döljer blygt hvad lifvet eger bäst:
En lycklig härd, den goda englar skydda,
Der aldrig tviflets gam sin klo har fäst,
Fast intet märks af rika öfverflödet
Och ofta knappt, ack! allt för knappt är brödet.

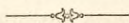
Ty karg är jordmån, endast sparsamt när den
 Och tarfvar länge odlarns trägna ans,
 Dock den är svensk, hans fäders vagga är den
 Och aldrig än den af förtrycket vans —
 Men när de gyllne ax på tufvan gunga,
 Han dubbelt gläds . . . och glömmet mödan tunga.

Den ystra forsen der sitt perlskum stänker
 I väldiga kaskader högt mot skyn,
 Bland vilda stenblock höjer sig och sänker
 En ringa farkost — hvilken fasans syn! —
 Men förarn lössläppt sjötroll lätt betvingar
 Och styr den oskadd undan hvirfvelns ringar.

Af stål är mannens arm, som lotsar båten;
 Och stäfven, denna säkra vattenplog,
 Som bryter väg bland lurande försåten,
 Är just en profbit, Norrland! af din skog,
 Hvars virke, fördt till Söderns fjerran länder,
 Det svenska namnet vidt kring verlden sänder.

Tremastarn der, som plöjer oceanen
Och priset tar i mången utländsk hamn,
I bränningarnas tummel lugn som svanen,
Sig solande i vikens trygga famn;
Hos *dig* han ljuset såg, från *dig* han stammar,
Den ädle drott på böljans vreda kammar.

Hell dig, o Norrland! hem för frie männer,
För forntidsdygd, som evigt skall bestå,
Der furors krans, en jetteram, sig spänner
Kring floder, som till Eistrasaltet nå,
»Der strömkarlsharpan klingar öfver vågen,
Då månen kysser våta harpobågen».

Till Sångarskaran från Odinslunden.

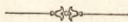

Du sångarskara ifrån Odinslunden,
 Hvar fick du denna magt att allt betvinga,
 Hvar dessa toner, som så härligt klinga
 Att hjertequalen domna på sekunden?

Din sång, den flyktar icke bort med stunden,
 Nej! mäktigt vet den att vår själ bevinga,
 Att fri hon tycks mot högre rymder svinga
 Och glömmer att hon är vid stoftet bunden.

I lifvets gyllne dar vi tro oss svärma,
 När den harmoniskt för vårt öra brusar —
 Förgäfvets är ens *söka* att den härma.

Far fort och sjung! snart komma andra tider,
 Då ej som nu dig löftets majsol tjusar,
 Men *du* ock pröfvas skall i hårda strider.

Höghet och ringhet.

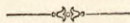

Du står den främste uti rang och magt,
 Din stolta hjessa synes högt du bära,
 I politiken hyllar man din lära,
 På minsta vink ge millioner akt.

Du lyser af all jordisk glans och prakt,
 Du har ej mer af lifvet att begära:
 Ditt mål du nått, din dröm om guld och ära,
 Ditt namn, det ljuder ifrån trakt till trakt.

Kan hända att du bytte dock till sist
 Med hyddans son, att vinna — hvad du mist —
 Ditt hjertas frid, din glada ungdom åter.

När man som bäst dig prisar säll och stor
 Och det ser ut som sjelf du detta tror,
 Ack! kanske djupt ditt Eden du begråter.

Sanningens seger.

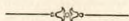

De ljusets fiender i mjugg ses skratta
 Åt »frihetssvärmaren», så känsligt svag;
 Försmädligt hånande det rättas lag,
 Till despotismens Moloch gladt de skatta.

De dårarne, de kunna icke fatta
 Att snart det kommer ock en morgondag,
 Då allt, som eger nu för dem behag,
 Sin pregel får igen, den lumpna, platta.

Ty sanningen *skall* segra — det är visst —
 Och mensklighetens genius så till sist
 Försonande de tunga bojor lossa.

Och hela jordens sälla jubelsång
 Af frälsta själar sjungas skall en gång —
 Men Jehovah tyrannerna förkrossa.

Snilletts lott.

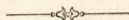

Du tror dig stark som Herkules och bär
 En klubba såsom han, du vet att strida
 Med ädelt mod, att undergifvet lida
 För menskligheten, som du håller kär.

En helig eld, som flammar och förtär,
 Dig manar högt att ljus och frihet sprida;
 Och sanningen går troget vid din sida,
 Den höga sanning, hvilkens tolk du är.

Men *med* allt detta, säg mig hvad du vinner?
 En meteor, du lyser och försvinner
 Och ingen känner hvar du kom ifrån.

Se'n man din sköna sträfvän mött med hån
 Och gjort ditt hela lif så tomt och öde,
 Man har ej nog af lagrar för den — *döde*.

Skenet bedrager.

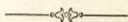
Så lugnt är allt och glödhet solen skiner
 Och oceanens spegel slumrar stilla,
 Det är en härlig syn, en optisk villa,
 Och rundt omkring det skimrar af rubiner.

Du vill ej tro att stormen nå'nsin hviner
 I dessa trakter, att man kan förspilla
 Sitt lif, sitt allt, du märker ej det lilla,
 Det svarta molnet der, som bär laviner.

Du tror dig säker och du styr din kosa
 Bekymmerslös, och nu, nu molnet hväser —
 Och inom kort du sluts i hafvets sköte. *

Så må du ej den lugna ytan rosa:
 I djupets dolda gömma ej du läser
 De dystra tankar, hvilka der stämt möte.

* Läsaren behagade blott erinra sig korvetten Carlskronas
 plötsliga förolyckande i de Indiska farvattnen år 1846.

Pygmalion.

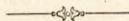

Pygmalion, säger mythen, skar en bild
 Så sällsamt ljuf att i de ädla dragen
 Med hvarje dag allt mer han blef betagen
 Och kunde aldrig ifrån den bli skild.

Det var en härlig skapnad, mönstergild,
 Och som i etherns ljus, det rena, tvagen,
 Ett klassiskt mästerverk fullt upp i dagen,
 En qvinlig typ, som log så englamild.

Till sist af konstnärns heta kyssar varm
 Försmälte isen i skön jungfruns barm,
 Och lif materien fick, den kalla, döda.

En *sådan* magt har hvarje konstens son,
 Om blott han vårdar rätt sitt himlalån
 Och vet att för det sköna eldigt glöda.

Att vara nöjd.

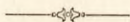

Att vara nöjd med litet som med mycket,
 Att intet fordra, men med stadigt hopp
 Se undergifvet mot sin himmel opp:
 Är af all mensklig vishet hufvudstycket.

Af jordens skatter *det* är bästa smycket,
 Och följer det oss på vårt lefnadslopp,
 Då, hur ock moln sig skocka tropp på tropp,
 Det lefver qvar, det gamla barndomstycket.

Om så du tänker, så du går din stig,
 Af livvets *skönhet* blott du eger minne
 Och alla goda englar följa dig.

Hvar pröfning tar du då med glädtigt sinne,
 En verld af solljus blomstrar rikt der inne
 Och sjelfva döden ljuft förklarar sig.

Ett spörsmål.

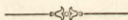

Hvilken tafra! med en bok i hand
 Sitter du vid källans klara bölja,
 Dina tankar bokens hjelte följa
 Och du förs till aningarnas land.

Hjertat sväller, ögat är i brand
 Och en tår ses fina kinden skölja;
 Och med känslor som du ej kan dölja
 Blickar du mot horisontens rand.

Djupt du grips af *Ingborgs* ömma klagan,
 Lefver med din hela själ i Sagan,
 Sveas store skald i arf oss gaf.

Men *din* Frithiofs öde, goda flicka!
 Får han glädtigt mot sin framtid blicka,
 Skall han jagas på det vreda haf?

Naturen.

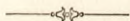

Du tviflets man, som ståds' till doms vill gå
 Och ser blott slumpens verk på jorderunden:
 Stig upp en sommardag i arlastunden,
 När solen vaknat nyss på himmel blå.

Allt högre, högre skall ditt hjerta slå
 Vid fogelsången i den gröna lunden,
 Den jubelhymn, af konstens lag ej bunden,
 Hvars melodier kungars kung dock nå.

Det stora i det lilla se, och märk
 Gud öfver allt i hvarje af hans verk,
 Skönj blomstrens prakt i denna enkla tufva!

Slut dina händer till en tacksam bön
 Och sjung Hans lof, som gjort din verld så skön,
 Men prisa ock hans spegelbild, den ljufva!

Hoppet.

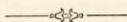

Ljufva hopp, som bortom tiden räcker,
 Som likt solen skönt vår stig förgyller,
 Som i öknar skapar sällt idyller
 Och till lif ett tröttadt sinne väcker.

Först när dina flammor menskan släcker,
 Tviflet hennes själ med bäfvan fyller,
Du långt mer än pansar eller kyller
 Hennes bröst mot stormens skur betäcker.

Må för mig det klarna eller mulna,
 Komma goda eller onda dagar,
 Dock i döden vill ännu jag hoppas:

Ty jag vet att efter tider kulna
 Tänds en vår, som vinterns frost förjagar
 Och der glädjens rosor evigt knoppas.

Tron.

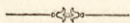

Du höga tro, som kom från himlens salar
 Till stoftets barn i villorna och gruset,
 Som vägen är och sanningen och ljuset
 Och trötte vandrarn på hans stig hugsvalar!

Med tungor utaf eld till oss du talar
 Och förer själen hem till Fadershuset,
 Till harmonier byts det vilda bruset,
 Som mullrar doft i de förbrända dalar.

Du gick med *Petrus* öfver djupets vatten,
 Du tände dagen midt i mörka natten,
 Den tryckande, som öfver jorden låg.

Är *du* blott med, hvad kan oss då förvilla?
 Du näpser vädret — har ock magt att stilla
 Det stackars hjertats stormupprörda våg.

Canaan.

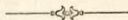

På berget Horeb Moses stod och såg,
 Af längtan förd, af Herran ledd vid handen,
 De härliga, de underbara landen,
 Som länge hägrat för hans fikna håg.

Dit hade han med Israel styrt sitt tåg
 Och vandrat törstande i heta sanden;
 Nu stod han spanande vid gyllne randen
 Af resans mål, som för hans blickar låg.

Försoning der hans trötta ande fann,
 Han glömde vägens längd och torra öknen
 Med mödorna och farorna deri.

Så skådar äfven *jag* mitt Canaan,
 Der eden öppnas, der de skingras, töcknen,
 Der *allt* är klarhet, frid och harmoni.

Svea till Nore.

(Vid jubileet den 4 November 1864.)

Från mina sjöar, mina berg och dalar
Jag dig ett handslag öfver Kölen ger;
Om tro och vänskap här hvar stämman talar
Och för din välgång ömt nu Svea ber.
Hvar helst du blickar, i palatsets salar,
I låga hyddan, du dig hedrad ser;
Slut ej ditt hjerta till, låt fritt det strömma,
Att allt hvad småsint är vi nu förglömma!

Din syster helsar dig, hon vill dig trycka,
Du höga Nore, till sin öppna famn;
Med fridens palm vill hon din hjessa smycka
Och ropar glädjedrucken högt ditt namn;

Vår enhet är och blifva skall vår lycka,
Jag bjuder dig, kom, ankra i min hamn.
Som fjellens grund vi hålle fast tillsamman
Och öfver oss hon stråle, frihetsflamman!

Vi stodo fordom såsom tvenne bröder,
Af hatet skilde vid en faders graf,
Och spjutet fördes af den blinde Höder,
Fast Asa-Loke det sin rigtning gaf;
Vi drogo ut på härnadståg mot söder
Och våra drakskepp klöfvo mörkblå haf;
Men mötte vi hvarandra på den färden,
Då utaf stridens runor glänste svärden.

Hur Tirfing bet! Hur Angurvadel sänkte
Sin breda klinga uti hjeltens barm!
Fast purpurströmmar utaf blod der stänkte,
Lugn kämpen stod midt under vapnens larm;
Hur skölden spegelblank mot solen blänkte,
Hur yxan svängdes af hans starka arm!

Hur jublande ännu i bleka döden
 Han sjöng sitt Havamal, sin lefnads öden!

Der kom en annan tid och korsets fana
 Planterad blef på våra fäders jord;
 Den milde Guden ville friden mana,
 »Försonlighet» så var hans allmagtsord;
 Vi gingo dock som förr vår egen bana
 Och tvedrägt spridde sönerna af Nord;
 I ständig äflan våra krafter spildes
 Och så allt mera våra vägar skildes.

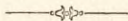
Då kom befriaren, den gudasände,
 En brudgum, helsad af sin unga brud;
 Han hoppets flydda stjernor åter tände,
 Hur kungligt stolt uti sin segerskrud!
 Mer klart än förr *naturens* röst vi kände,
 Fast halft med tvång *du* lyddes till hans bud;
Nu rygg mot rygg vi bilda skönt tillhopa
 Ett mäktigt bålverk emot Europa.

Så Seveberget äntligen förenar
 De skilda syskon utaf samma stam,
 Två frukter lika uppå samma grenar —
 Men solen strålar ifrån fjellets kam
 Och lyser vänligt på de bautastenar,
 Och rika skatter stå i dagen fram;
 Allt gammalt split förgäts och Nornan blickar
 Så hög, så fri, och sina håfvor skickar.

Och rätt och sanning hålla vakt kring tronen,
 Lagbunden frihet har sin plats dervid,
 Och som *en* man fullrustad står nationen,
 Att värna den ur sina dalars frid,
 När helst den ljuda må, den kända tonen
 Af Gjallarhornet, manande till strid;
 En hvar musköten bär, sig döden sänker
 Ur vredgadt synrör, när dess mynning blänker.

Ja, än en gång vi trofast skake handen,
 Den hand, som ofta förr kring svärdet knöts;

Befäste Gud de *femtiåra* banden,
Förbundet, som af vänsäll furste slöts!
I skuggor! sen med fröjd från stjerneveranden:
Försonadt är hvad under yran bröts,
Och brödrafolken uti endrägt vandra,
Mildt stödjande och älskande hvarandra.

Vid underrättelsen om Abr. Lincolns mord.

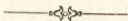
Så är det sant, det dystra, hemska ord,
Som från Atlanten nått till våra stränder,
Som återljudat kring vår hela jord
Och vredens åskmoln i hvar sinne tänder,
Hvar sinne, som för sanning, rätt och vett,
För frihet och för menskovärde ömmar
Och uti »Lincoln» har sin målsman sett,
Förverkliggörarn af en framtids drömmar.

Ja! han är fallen, han, som Herrans svärd
Mot våld och tyranni med styrka förde,
Han, ljusets kämpe i den »nya verld»,
Som jublande i dess triumfvagn körde.

I skuggan gömd, försåtligt ondskan smög
Sin lömska pil i segerfurstens hjerta,
Och ifrån man till man dess illbragd flög
Att mötas utaf millioners smärta.

Ja! han är död, dock står det ädla kvar,
Det härliga, som oss i arf han lemnat,
Och slafven beder för sin vän, sin far,
Som ömt hans boja löst, hans ära hämnat;
Och menskligheten sörjer vid hans graf,
Att hon i förtid måst den ädle mista,
Och, medan ryktet går kring land och haf,
Skall häfdens genius der sin runa rista.

1863.

Den biltoge skalden.

"**S**tor är min smärta, stort mitt fel,
I natten går min stig;
Stunt är det rika strängaspel,
Naturen skänkte mig:

Natur!

Det helsar mer ej dig.

När, fjerran på den blåa våg,
Utaf min hembygds kust
Mitt öga sista strimman såg,
Jag miste all min lust —

Och dock

Farväl för evigt, kust!

Mitt land, mitt stolta fosterland,
 Med dina fjellar grå
 Och allt hvad mig vid lifvet band!
 Tungt är att skiljas så:

Ja, mer
 Än sorg kan bära på.

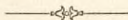
På ryktets vingar äradt flög
 Kring Sverge nyss mitt namn —
 Då i min själ en svartalf smög
 Och slet mig ur dess famn,
 Och nu
 Jag har ej hamn, ej namn.

Jag är en stackars jägtad svan,
 Från lugna säfven flydd,
 Som på den vida ocean
 Förgäfves söker skydd . . .

Och ej
 Min gåta skall bli tydd.»

* * *

Så qvad den arme med hjertat i brand
På främmande strand,
Omtöcknad af hotande skyar.
Så lång är hans tröttande pilgrimsfärd
I den nya verld,
Hvart fjät blott hans smärta förnyar.
Förskjuten han irrar från trakt till trakt,
Ack! till armod bragt,
Tills äntligen döden han finner —
På minnets stjernhvalf dock strålar hans namn,
Ett bålstort namn,
Som sofradt af tiden försoning vinner.

Hymn

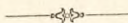
vid invigningen af Slöjdskolans i Stockholm läro-
verksbyggnad den 11 Januari 1868.

Du, som huldrikt från det höga
Blickar ned till jordens grus,
Sänk ditt milda Fadersöga
Öfver detta fridens hus!
Sätt din visa kärleks stämpel,
— Pregeln af Din hand — derpå,
Att i fredlig idrotts tempel
Ljuset ostördt verka må!

Hör de böner, hvilka stiga
Mot Din stjernehimml opp,
Då vi denna byggnad viga
Till ett hem för Skandiens hopp,

Att i dessa lärosalar
Idoghetens skördar gro,
Spridande till skilda dalar
Flit och insigt, kraft och tro!

Sång

vid invigningen af Carl XII:s ärestod
den 30 November 1868.

Stridens åskor köra sin rund kring Norden,
Ensamt Sverge står emot trenne makter,
Och de andra skåda med hemlig glädje
Lejonets slummer.

Men det *vaknar*, far öfver mörkblå vågor,
Far som stormen, borgar och välden grusar,
Delar kronor konungsligt ut — och skipar
Rätt ibland folken.

Som en skön, en strålande bild från Valhall,
— Thor och Balder, båda i hög förening —
Så han står och bjuder med upprätt panna
Strid emot ondskan.

Intet svek der bor i hans öppna sinne,
I hans barm blott ädlaste känslor dväljas;
Allt hvad menskor skatta som högst på jorden
Tronar der inom.

Fast som klippan, härdad i jagt och lekar,
Der med björnen, bröst emot bröst, han brottats,
Stark i trone, ödmjuk i Herrans fruktan,
Går han mot målet.

Och hans mål är: sanningens sköna seger,
Är att flärd och last och förtryck bekämpa,
Att en verld, i nesliga fjettrar bunden,
Lyfta ur gruset.

Danmarks konung tigger om fred begärligt,
 Östern bäfvar, ängsliga fly dess slafvar,
 August spiran tappar ur furstehanden,
 Sölad i lustar.

Jettekampens slutliga öden stunda,
 Sista slaget rigtas af frejdad hjelte,
 Peter samlar, tviflande sjelf till sinnes,
 Moskowas krafter.

Holofzin, du glänsande namn för minnet,
 Som med Narvas lysande sol der prunkar!
 Är du slutet, gränsen för hundra segrar,
 Sista triumfen?

O! skall ljuset vika för våldets glafven,
 Skall den tappre, ärans och dygdens målsman,
 På *Pultawas* härjade slätter skåda
 Fallande stjernan?

Ja! hon faller, sjunker i blod och slocknar,
 Sverges storhet sjunker med *den* i natten,
 Nordens framtid vexlar gestalt — och hydran
 Reser sig åter.

Såradt lejon flyktar till Dniepers stränder,
 Ottomanen helsar med vördnad hjelten,
 Bjuder skydd åt ärade gästen, som han
 Skådar med undran

Hämnden stundar, lejonet höjer ramen,
 Än det hoppas — jublande Czar må darra!
 Ej den starke böjes af ödets jernhand,
 Ej utaf menskor.

Än en gång i leende purpurskimmer
 Segern vinkar: Islams standarer blänka,
 Ryska Czaren skådar på förhand valet:
 Död eller bojor.

Dock han undflyr, frälst af en qvinnas ränker;
 Carl förgäfves manar, besvärjer, hotar,
 Guldmynt väga mer uti lyckans vågskål —

Striden är ändad.

Snart en verldsdel ljungar mot Sveas älskling,
Ensam står han blott med sin Gud, sin klinga,
 Men med lugn, Leonidas lik, han möter

Hotande skaror.

Fram går vägen, fram öfver lik och spillror,
 Herkulsklubban plats genom lågor röjer
 Öfver stalp och våg, tills han ändtligt famnar

Fädernejorden.

Åter dagen gryr öfver fält och kullar,
 Åter stjernan tändes på Sveas himmel,
 Och ett jubel helsar kring land och rike

Dyrkade hjelten.

Gulblå fanor hvifta i skyn, och folket
 Står kring dem i täflande, ädel kärlek;
 Sista skärfven, offerande gladt, det lägger
 Ned på hans altar.

Klippegrunden vacklar för Nores fötter,
 Seveberget, åldriga skiljemuren,
 Svigtar, splittras; modiga fjellets söner
 Rygga tillbaka.

Snart skall broder ligga vid broders hjerta,
 Hatet smälta, smälta som snö för vårsol,
 Och en rik, en blomstrande framtid härligt
 Dagas för Norden.

Så var hjeltens hägrande framtidstanke —
 Blixten flammar, leende drömmen lyktar,
 Mordisk kula bräcker i tysta qvällen
 Lejonets panna.

Och han faller, dör i sin ålders blomma,
 Förr'n han hunnit blödande sår att hela —
Andra Carlar sedan i storsint äflan
 Verket beseglat.

Drömmen *sanning* blifvit, och Svensk och Norrman
 Oupplösligt heliga bandet knutit,
 Seveberget skiljer ej mer de båda,
 Enar dem samman.

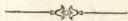
* * *

Den store kungens stod är rest i dag,
 Nationens hjerta slår med dubbla slag,
 Och själen lyfter sig på starka vingar
 Mot hjeltens hem, mot Carlavagnens bloss;
 En härlig tid än randas skall för oss,
 En tid af ära och der sången klingar,
 Der mandom, tro och heder, vett och dygd
 Än lefva om sitt lif i Skandiers bygd,
 Men hvarje småsint groll dör bort; med ingen
 Det fria svenska folk vill byta lott;

Och så som förr i mulna dar det stått,
 Det står ännu och ser mot stjerningen
 Med stolta känslor och med saligt hopp,
 Tills, efter skönt och väl fullbordadt lopp,
 Sin plats det åt en yngre telning lemnar,
 En telning, född af samma ädla stam,
 Som, sina anor värd, i glans står fram,
 Tyrannen slår och menskligheten hämnar.

Så vare helsad, du vårt största minne,
 Du svenska folkets främsta ärestod,
 Du bild utaf det sanna hjeltemod,
 I dina trognas hjertan sluten inne,
 Liksom en dyr, en oskattbar relik,
 Hvars kärleksfulla vård gör egarn rik!
 Vår vördnad och vårt lof vi *dig* hembära,
 Du Sveas stolthet, du dess högsta ära!
 »Gud och kung Carl!» vår lösen blifva skall,
 Med *den* vi komma än en verld på fall;
 När Gjallarhornet öfver Norden skallar,
 Då är det *du*, som oss till striden kallar,

Som från det gamla Valhall går igen;
Det är *din* kraft, som fattar svenske män,
Det är *din* anblick, som dem styrka skänker:
I spetsen Sverges gulblå fana blänker;
Osynlig henne *du* till seger för
Och äran utaf segern *dig* tillhör.

Helöning till Norge.

(Vid det Nordiska studentmötet år 1869.)

Jag sjungit, Norge! förr en gång ditt lof;
Det var då jublet fylde folk och hof —
Men snart ett lustrum flyktat se'n den tiden,
Då minnet af ett femtiårigt band
Elektriskt flög kring fjell och sjö och strand
Och hos ett syskonpar befäste friden
Samt tände kärleks rena offerglöd
Och bjöd det bli ett ömsesidigt stöd.
Det samma jubel skallar *nu* som *då*,
Och samma sol i våra hjertan flammar,
Med samma känsla bröst mot bröst vi stå,
Ty från en bergfast grund vår kärlek stammar,
Som hafvet djup, som himlen ren och sann,
Och ej i grafvens natt den släckas kan.

Ej längre möta vi som förr hvarandra
Med hat i sinnet och med stål i hand;
Nu arm i arm på samma stig vi vandra,
Och *ett*, hur skönt! är bådas fosterland.
Och komma klara eller mulna dagar,
Ja, skakar stormen sjelfva fjellets kam,
Vi utan fruktan gå vår bana fram,
När intet groll vår styrka mer försvagar,
Och ej oss sårar afunds lömska dolk;
Nej! *en* är anden blott hos Skandiens folk:
Med samma kung, med samma ädla vilja,
Med samma fasta tro, som fädren haft,
De söka samma mål med samfäld kraft,
Och ingen magt kan Svensk och Norrman skilja:
Den *enes* lycka är den *andres* fröjd,
Den *enes* sorg är ock den *andres* smärta,
Och *hvar* en broder blir af broder röjd,
Så skall han falla till sin broders hjerta,
Och då, i glädjens sköna högtidsstund,
För hela lifvet knyter han förbund,
I *väl* och *ve* en fast, en stark förening;
Idéen ljusnar, får bestämd gestalt,

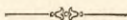
Som med sin strålgans höjer, adlar allt —
 Se! *deri* ligger festens högre mening.
 Och sånger ljuda, tankar bytas ut,
 Som skingra tviflet, der det fans förut,
 Och känslor väckas, känslor varma, ömma,
 Som städs' han skall i trogen hågkomst gömma;
 Ej minnet af ett *sådant* möte dör:
 Ett rosenskimmer på hans väg det strör;
 Hvar helst han är, sin broders röst han hör,
 Och aldrig skall dess kära drag han glömma.

Så vare helsadt, Norges stolta folk!
 Du frihetens och ärans höga tolk,
 Du kämpe för det ädla, rätta, sanna,
 Du som ditt öde bär med upprätt panna,
 I känslan af en storsint tillförsigt;
 Du vet din goda rätt, du vet din pligt.
 Stor, enkel, utan prål och bottenärlig
 Uti ett tidevarf af flärd du står;
 Med lagrar, hvilka gro i dina spår,
 Du blickar mot en framtid ljus och härlig;

Du vet bevara än din ärfda dygd
 Och ingen älskar såsom *du* sin bygd;
 Du trives bäst vid idogheten, fliten,
 Och du är trygg i dina klippors skygd,
 Som björnen stark, orygglig som graniten,
 Med din natur i sällsam harmoni,
 Af friska vindar kanske väderbiten,
 Men ock som vinden lika käck och fri.
 För allt hvad menskor skatta högst du brinner,
 Och lika stor som kraften af din arm
 Den känsla är som lågar i din barm;
 Hur tingen skifta, ej *dess* glöd förbrinner,
 Och denna varma känsla föds ej lätt;
 Man måste *vinna* den helt rätt och slätt
 Och tum för tum, förr än sitt mål man hinner.
 Du pröfva vill metallens äkta halt,
 Men se'n i kärlek kan du gifva *allt*.

Och *vi* studenter ifrån Odinslunden,
 Vi kunna vittna *hur* din kärlek är;
 En broders handslag vi dig bjuda här

I denna heliga och dyra stunden;
Vi ega för vårt tack ej många ord,
Men hjertat klappar varmt och ögat talar:
Vi älska dig och dina berg och dalar,
Den höga sagans äldsta hem i Nord!
Må våra böner för ditt väl bli hörda,
Må dina tegar uti frid du skörda!
Men kommer någon dina fjell för när
Och vill man grusa dina fria skär,
Då, vid S:t Eriks ben, »S:t Olofs bila»,
Gemensamt vi till strid och seger ila
Och slå ännu en gång en häpen verld,
Som darra skall för våra säkra svärd.

I furuskog. *

Jag gick mig ut att vandra så sent en aftonstund,
Och stjernorna, de lyste allt öfver djupblå grund,
Och blommorna, de slumrade så ljuft på mossig
bädd

I furuskog.

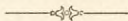
Från havvets lugna spegel ljöd silfverton så ren,
Och elfvorna, de dansa i månens blida sken,
För makan trasten slog sin drill så öm och kärleks-
full

I furuskog.

* Till musik af *Bertha Tammelin*.

Men frågande mitt öga såg upp mot himmelen,
Der i de blåa salar hos Gud han är, min vän:
Ack! männ' för himlens fröjd han glömt den brud,
sin tro han svor
I furuskog?

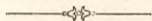
Då log mot mig en engel från molnets silfverrand:
»Långt högre han dig älskar i ljusets stjerneland,
Ty evig var den tro, han svor sin brud, så ren och
skär,
I furuskog.»

TIDSBILDER

FRÅN FRANSK-TYSKA KRIGET

1870—1871.

De starka uttryck, som i denna lilla sonettecykel blifvit riktade mot Tysklands vördade kejsare och folk, må finna sin förklaring i den stämning, hvilken vid tiden för dess nedskrifvande hänförde icke allenast förf:n, utan nästan hela den ridderliga svenska nationen, så känslig för den svagare och betryckte.

Fridsrop!

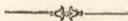
Ett spörsmål är i denna fasans tid:

»Hur långt skall raseriets framfart sträckas,
Hur länge än skall menskligheten gäckas
I sina drömmar om en evig frid?»

Germaniens folk! O sluta denna strid!
Var stort, var ädelt, låt din sköld ej fläckas!
Du segrat har: bjud kampens lågor släckas,
Gif verlden ej en syn att vämjäs vid!

Räck handen ut till vänskap och försoning!
Den dag kan komma då förutan skoning
Dig hämnden når från Söder och från Nord.

De *fries* djupa hat ditt namn skall följa,
Och aldrig, aldrig kan din skam du dölja,
Om fräckt du skändar Galliens sköna jord

Frankrike och Tyskland.

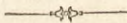

Du jord, som ammat hjeltar upp i dagen:
 En *Luxembourg*, en *Villars*, en *Turenne*!
 Ej kan du styckas, hur du blöder än,
 Fast Cæsar med sin lycka ligger slagen.

I pröfningens och farans elldop tvagen,
 Du bådär upp en här af frie män,
 Och segerns genius komma skall igen,
 Af denna åsyn bländad och betagen.

Germanien! Du, som jublar och som hånar,
 Som glädjedrucken hvässer nu den dolk,
 Hvarmed du döda vill ett ädelt folk,

Gif akt, att Clio, häfdens trogna tolk,
 Ur tidens böcker ej ditt minne plånar,
 Hur högljudt än kanonens stämman dånar!

Upprop!

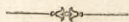

Europas folk, hvi vänten I, hvi dröjen
 I ängsligt än att fatta hämnens svärd?
 Snart grusas skall till stoft er egen härd,
 Om fegt I er för våldets magter böjen.

Ur veklighetens band er modigt höjen,
 För tidens oro glömmen all er flärd!
 Ack, i ruiner står rättnu en verld,
 Men I, I sköten sjelfviskt edra nöjen!

Re'n smides bojan af förtryckarns hand
 Och doft ett mummel går från strand till strand:
 »Hvem skall härnäst hans första offer blifva?»

Till vapen då, att *rättens* lagar skrifva
 För Preusserkungen, att hans horder drifva
 Med klufna pannor åter till sitt land!

In tyrannos!

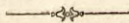

Du tappra folk, som detta öde röner
 Att vigas in åt dödens hemska natt!
 För äran och ditt bo, din frihets skatt,
 Du strider, följd af mensklighetens böner.

Hell därför er, I Galliens stolta söner,
 I riddersmän, som sen mot faran gladt!
 Fast lyckans sol nu flämtar blek och matt,
 Ovansklig ära *eder* kamp dock kröner.

Despoter, I, som härjen och förtrycken,
 Som pösande slån sanningen i stycken,
 Er bugen djupt för denna undersyn!

Fort, kläden af er edra gyllne smycken,
 Förnimmen sörlet, stigande mot skyn,
 Af *folkens* röst, som ropar till er: »flyn»!

Gambetta.

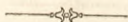

Det stolta Gallien undergången såg,
 I bojor fjettrats Cæsars legioner,
 Och en af verdens mäktigaste troner
 Vid åskors dån sjönk ner i Stygens våg.

Hvem hejdar nu mordbrännarfurstens tåg,
 Hvem sätter gräns för segrarns millioner,
 Hvem stämmer åter *Marseillaisens* toner
 Och lifvar folket, som i vanmagt låg?

En man står upp, ej född till purpurns prakt,
 En man, som herskar blott med *snillet*s magt,
 En *Zeus Kronion*, som olympiskt ljungar,

Med gudens eld i ädla anletsdrag . . .
 Och Gallien skådar mot en bättre dag,
 Der jettelik han sina viggjar slungar.

Den politiske spindeln.

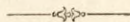

Sin spindelväf han stadigt vecklar ut,
 Att Europa i dess trådar snärja . . .
 För slika skadedjur hvem kan sig värja,
 Hvem anar deras dolda magt förut?

De mättas ej förr'n offrets kraft är slut,
 Den arme hinner ej att lifvet berga,
 De fina näten skoningslöst förhärja,
 Och döden, *döden* följer utan prut.

Hur menskligheten dock är flugan lik!
 När millioner likar tungt förblöda
 Och andas ut vid kulornas musik.

Hon låter våldet sina *egna* döda,
 Stum ser hon deras hjertblod — ack! det röda —
 På *svärd* så arm, om ock på *tårar* rik.

Paris bombarderad!

(Quartier latin.)

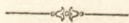

Quartier latin, det fina vettets hem,
 Sin helsning fått af preussiska granater;
Sorbonne, Collège de France: ve er, sarmater,
 Om edert svafvelregn ock träffar dem!

Hvad vill du, kejsarkung? — Ack, vinning slem
 Du skörda skall för slika hjeltedater! —
 Med bombers mängd, som sprungna ur en krater,
 Du mörda vill den sköna lem för lem.

Dock lefver hon och jublar än: se ny
 För Gallien snart en morgon randas åter,
 Då du, Germania! i bojor gråter.

Du aldrig se'n din villas höjd förlåter —
 Men för *Paris* dess frihetsdag skall gry,
 Förekunnad högt af segraren *Trochu*.

Fältherrn.

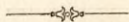

Med små, små nålar uti svart och rödt,
 På kartans plan i djupa leder satta,
 Han gjorde Galliens tappra härar matta,
 De samma, som på fältet se'n förblödt.

I fältherrns rum allt öde var och dödt,
 Dess herre ensamt sågs åt döden skatta,
 Dock ej sig själf — du mörksens anhang, skratta! —
 Han jordens skönsta rike har förödt.

Du tycker kanske han blott gjort sin pligt:
 Men fäster, skumögd, du så liten vigt
 Vid frihetens och ljusets sköna seger,

Då var *han* stor och då *du* gjort din bikt! —
 Dock för de skatter, som ett *Peru* eger,
 Jag byter ej mot *hans* mitt lugna läger.

Paris har fallit!

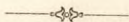

Du mångbesjungna stad vid Seinens stränder,
 Du stad, der förr Europas hjerta slog!
 Bland städer alla främst du priset tog
 Och strödde rosor ut med fulla händer.

Du tonen gaf åt fjerran skilda länder,
 Och verlden jublade hvar gång du log,
 Hon aldrig fick utaf ditt solljus nog:
 Så Junisolen sina strålar sänder.

Nu är din sköna saga all, ack! sången
 Vål klaga må, att re'n den är förgången,
 Att hämmadt är din rika lefnads lopp.

Inom en mur af bajonetter fången
 Du suckar nu — dock har jag än det hopp,
 Att du förnygrad skall en dag stå opp!

Freden.

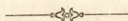

Den storm, som rasat, sig till hvila lagt
 Och krigets örn har slokat sina vingar,
 Ej dränkt i blod den mer längs fälten svingar;
 Han nog af offer har till Hades bragt.

Nu fridens dufva med sin milda magt
 Kring jorden far och tröst i nöden bringar,
 Hvar helst hon hamnar, hör! en lofsång klingar,
 Och jublet skallar, hjertan slå i takt.

Skall skönt den gyllne åldern åter börja
 Och hoppet gry för släkten, hvilka sörja?
 Är evigt slut med stridens vilda dans?

O, himmel, du, som våra domar skrifer!
 Får hjeltens lager bytas mot oliver
 Och all hans vinst mot lummig eklöfskrans?

Napoleon III.

† 1873.

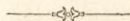

Han var en ödets man och på sin lycka
 Han trodde blindt, men lyckan honom svek
 I denna sista, hårda jettelek,
 Att Galliens örnar uti fallet rycka.

Tvetydig lager såg man länge smycka
 Hans kejsarpanna, så förskräckligt blek —
 Men lagern, stänkt af blod, helt plötsligt vek,
 Och gyllne spiran byttes ut till krycka.

Frid med den *döde* dock, hvad än han brutit!
 Hvem räknar dessa tårar, som han gjutit,
 Den biltoge, af sorgen tärde man?

Och när du minnes allt det blod som flutit
 För denna furste, mins — om du är sann —
 Det goda som han främjat, äfven *han!*

Thiers.

† 1877.

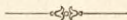

Du veteran vid Galliens bräckta roder,
 Du vapendragare för sant och rätt,
 Så pröfvad under tusen skilda sätt
 Af din och dina bröders höga moder!

Du såg de dina vada uti floder
 Af ädelt blod vid anfall och reträtt,
 Dock bar du dina tunga bördor lätt
 Och som en pelare i storm du stod der.

Du var tillståds i handling och i råd,
 Fromt litande alltjemt på himlens nåd,
 Ty striden gälde *frihet*, gälde *ära*.

Och ärofullt du slöt din lefnads lopp,
 Se'n först ditt folk du skänkt ett nyfödt hopp
 Och bjöd det åter högt sitt hufvud bära.

”Följ med”!

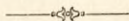

”Följ med» — man sade mig — »o följ
Till Söders paradys;
Der finner du för ögat fröjd,
För själen riklig spis,
Der skall din ande lyftning få,
Der blir du åter ung;
Till drufvokullar följ oss du
Från Nordens nakna ljung!»

Mitt svar var enkelt: Sverge är
Mig mer än allt på jord,
Och ypperst utaf alla land
Är dock mitt land i Nord;

Der trifs jag godt, jag byter ej
Det landet mot en verld,
Nej! resen I, jag stannar kvar —
Nu lycka på er färd!

Det doftade så skönt från äng,
Det doftade från skog,
Och dalen nickade så ömt,
Och fjellet bifall log;
Och trasten sjöng i Nordens vår
Om furulunders sus,
Om lyckan i de svenska tjäll,
Om sommardag så ljus.

Sång

vid aftäckandet af Bellmans staty å Hasselbacken
den 16 Augusti 1872.

Det var *här* på dessa ställen
Bellman diktade i qvällen,
Det var här hans stämma klang
Och hvart känsligt bröst betvang:
Aldrig under himlapellen
Föddes sång af högre rang.

Det var här i dessa trakter
Som han, styrd af gudamagter,
På den kända lutan slog
Och åt tidens gyckel log:
Det var här i djerfva takter
Som han sångens lager tog.

Det var här som Nordens Pindar,
Smekt af ljumma sommarvindar,
Bjöd Olympens hof på fest,
Sjelf dess förste offerprest:
Här bland ekar och bland lindar
Var *Apollo* hedersgäst.

Det var här han dristigt danat
Typer, som vi förr ej anat,
Af en »sorg i rosenrödt»:
Allt är lif och intet dödt —
Han, som dem i ljuset manat,
Under målningen förblödt.

Här i toner friska, klara,
Hvilkas genljud evigt vara,
Ljöd hans rika strängaspel,
Höga gudars arfvedel.
Millioner kunna svara
Dig, som forskar efter fel.

Om hans redligt svenska hjerta,
 Hur det brann för bröders smärta,
 »Denna parken» vittne bär;
 Mångens qual han stillat här . . .
 Mins det *du*, som söker svärta,
 Som moralens bud blott *lär!*

Hören det, I Orfei drängar,
 I som stämnen edra strängar!
 Aldrig var *hans* like än,
 Aldrig kommer han igen:
 Aldrig mer på lifvets ängar
 Ses en *sådan* skald och vän.

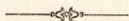
* * *

Ack, *Gustafs* glada tid är icke mer,
 Blott som ett stjernskott uti natten ler!
 De gamle barderna sig lagt till hvila,
 Allt medan sekler efter sekler ila,
 Men deras andar bo i molnen kvar
 Och sända stundom ned orakelsvar:

Så uti detta *nu* till oss de blicka
 Och vänlig helsning genom rymden skicka:
 Ty *minnet*, som vi fira denna stund,
 Ju är ett minne utaf det förbund,
 Som bildades af »tjusarns» skaldegille,
 I hvilket *han* dock var dess största snille,
 Den man, som hedras utaf oss i dag
 Med festligt jubel under harposlag.

O, hafven tack, I hädangångne store,
 För hvad I verkat under manlig id
 Till vinnande af *sanning, skönhet, frid!*
 Förutan *er* ett ringa folk vi vore,
 Förutan gåfvan af ert sköna arf
 I detta våldets dystra tidehvarf;
 Men genom er vi äro ju dock rika,
 Så länge sångens skatter icke svika:
 Och sången har den underbara magt,
 Att tränga ned i hjertats dunkla schakt,
 Att bringa ljus i hvart förmörkadt sinne
 Och skingra tviflet, som fått plats der inne.

Du dyra skugga, ädla sångarbild,
Så skönt af konstnärn manad fram i dagen,
Som du i lifvet var, så ljus, så mild,
Och med den egna humorn uti dragen!
Der nu med lutan i din vigda hand
Du sitter, blickande kring stad och land,
Skall länge än, en sångens drott, du trona,
Och ingen, onäpst, rövva skall din krona.

Sång

vid aftäckandet af Samuel Owens minnesvård
den 12 Maj 1874.

Snart utur grafvens natt en ädling stiger,
En som för ljuset bergat sköna segrar,
Vunna i *nyttans* värf för menskligheten,
Vunna med ära.

Boren ur folkets varma sköte var han,
Härdig och stark som folkets äkta söner,
Rödjande vägar, nya än för Sverge,
Brytande hinder.

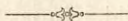
Kommen från Englands segerstolta stränder,
 Gaf han åt oss sitt snilles bästa skatter.
 Svea, som mins med stolthet hvad han verkat,
 Vördar hans aska.

* * *

Hans sekularfest här vid griftens rand
 Vi fira nu vid aftonsolens brand,
 Som snart hans bild i brons skall skönt bestråla
 Och lefvande oss honom åter måla,
 Så flärdlös som han sjelf i lifvet var,
 När upprätt hjessa han mot ödet bar.
 Re'n tjugu vårar öfver grafven blickat
 Och nya knoppar, vackra löften skickat,
 Re'n mången höst strött sina fälda blad
 På kullarne i denna dödens stad,
 Och mången jordisk storhet hunnit glömmas —
 Men *Samuel Owens* namn skall evigt gömmas
 I svenska häfdens bok, i trogna bröst,
 Som lyssna villigt än till *minnets* röst.

* * *

När stolta ångar'n ilar öfver vågen,
Med rökkolonner tecknande sin färd,
Och trygg på den som vid din egen härd
Du ser dig tjusad kring, så fri i hågen,
Gif *honom* då en värdsam offergård,
Som vittnar om din tack: han är den värd.

Sång

på Neptuni-ordens högtidsdag.

Mel.: »Nu han sväfvade kring», etc.

Åter flyktat ett år i det evigas djup,
sedan mangrant vi samlades här —
Mången lycka sig vändt, månget skepp gått i qvaf,
som har strandat mot klippor och skär.

Men vi mötas ändock under jubel i dag,
och vi fira som fordom vår fest:
Den som Neptun har kär kastar sorgerna af,
den har glädjen beständigt till gäst.

Han har kraft som det höfs att mot stormarne stå,
när det hviner i tackel och tåg,
Och han vet att han förs till en skyddande hamn,
hur hon rasar, den lurande våg.

Han har lågande tro och ett hjerta i barm,
som har lärt att på faran ge akt;
Han den hotande död uti ögat har sett
allt för ofta att frukta dess magt.

När seglatsen är slut och vid fädernas härd
han får kalla de kära vid namn,
Eja då, hvilket lif, hvilken sprittande lust,
hur han öppnar sin vänsälla famn!

Och med vänner i ring — som vi göra det nu —
vid det rågade, fullsatta bord
Ger hans hjerta sig luft i en klingande sång
för det älskade hemmet i Nord.

Till Konung Oscar II.

(Vid Coldinu-ordens fest den 27 April 1879.)

Sitter på tronen
Vänsälle kungen,
Oscar, den ädle,
Nordlandens drott;
Mild såsom Balder,
Forsetes like,
Tränger hans blick till
Koja och slott.

Ställer han färden
Rundt kring sitt rike,
Ständigt han finner
Kärlekens lön,

Jubla till välkomst
Nordlandens söner,
Binda de tärnor
Kransen så skön.

Fattar han harpan,
Högstämd som Brage,
Låter han ljuda
Strängarnes guld,
Vida far sången,
Eldigt då svara
Tusende hjertan
Sångaren huld.

Plöjer hans drakskepp
Gungande böljan,
Blågula flaggan
Hissad i topp,
Käckt som Ellida
Trotsar det stormen,

Sjelf han som Frithiof
Lågar af hopp.

Skönt är att skåda
Seglarens ifver,
Härligt att följa
Oscar på våg,
Der vid sitt roder
Klarsynt han vaktar,
Under det bragden
Leker i håg.

Dånet af svärden,
Sköldarnes genklang
Har han se'n tidigt
Älska sig lärt —
Dock såsom Frode
Rår han för friden,
Hvilken oss höga
Gudar beskärt,

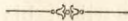
Frid är det första,
Frid är det sista
Vilkor för ljusets
Strålande färd;
Derföre drotten
Skattar åt friden,
Gömmer i skidan
Carlarnes svärd.

Men om från Bifrost
Spejande Heimdall
Plötsligt i hornet
Stöter med magt,
Fäderna lika,
Sköldborg vi bilda,
Blifva, o kung! din
Skyddande vakt.

Länge, i hägn af
Lagrarnes skugga,

Ärad du styre
Nordlandens folk,
Än i den sena
Aftonens svalka
Höga bedrifTERS
Lyckliga tolk!

Gyllne pokalen
Dristigt vi fatte,
Tömma den nu för
Drotten i Nord.
Tag du vår hyllning,
Frejdade höfding,
Hell vare Dig och
Vasarnes jord!

Till Ernst von Vegesack.

(Vid svenska krigsbefällets fest i Oktober 1863.)

Vapenklangen hördes på afstånd ljuda,
Förd af vinden hit ifrån fjerran trakter;
Öfver berg och dalar och vida hafven
Spred sig dess eko.

Ur Atlantens härliga, blåa bölja,
Hon, hvars skum befuktat Columbi stränder,
Uppsteg som ett glödande eldklot solen,
Blodig af tårar.

Säg, hvad var den hetsiga kampens mening?
 Var den blott en lek, af despoter hållen,
 Att från folkens tankar och sinnen leda
 Hotande stormen?

Nej! på bättre, renare grunder höjdes
 Krigets fackla, tänd af de höga magter;
 Högt i luften, svajande vidt, hon strålar
 Frihetens fana.

Mensklighetens ädlaste sak nu kämpas,
 Slafveriets nesliga fjettrar skakas,
 De förtrycktas gyllene timme randats
 Ändtligt för hoppet.

Sympatiens finaste strängar dallra
 Underbart af mäktiga toners genljud;
 Och Europas yppersta söner draga
 Sjelfmant till fejden.

Och med smärta lyss till de armas böner
Svea, hjeltars mor och dess kungars amma;
Väckt ur rika minnenas natt hon höjer
Lockiga hjessan.

Öppen städs' för ömmaste känslors intryck,
Hon sitt blod för sörjande bröder gjuter
Och till strid, till hjälp och till mod hon eldar
Värdiga söner.

Caroliners väldiga ätt ej slocknat,
Än dess stamträd sträcker i skyn sin krona
Öfver Skandiers land och beskuggar huldrikt
Fädernekraften.

Så en telning, spirande skönt i dagen,
Ädel, frejdad, hög och gigantisk, träder
Lik ett norrsken fram på den digra himmel —
Blixtarne ljunga.

För hvart hugg en fiendes lif han faller;
 Ljusets sköna, eviga eld omstrålar
 Stålkädd kämpe, fast som den starka eken,
 Höljd utaf lagrar.

Ernst von Vegesack skallar från tusen läppar;
 Hvar han syns, han möts med oändligt jubel;
 Men i oväns darrande leder spörjas
 Död och förtviflan.

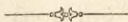
Hell dig, trefaldt hell, du din moders prydnad,
 Du vår ära, stolthet och hopp tillika!
 Som en fyrbåk klart för de unga sinnen
 Lyse du vägen.

Och när krigets örn uppå starka vingar
 Spänner ut sin klo öfver Nordens länder,
 Må som förr du svänga din segerglafven
 Oemotståndligt!

Fosterlandet famnat sin älskling åter,
Trycker lätt en kyss på hans ljusa panna,
Bjuder ömt sin tappraste son att stanna
Qvar i dess lunder.

Från hvar strand en leende välkomsthelsning
Ditt triumftåg mött på den Svenska jorden —
Så vi samlas här att få åter skåda
Manliga dragen.

Enkel, flärdfri, höjd öfver smickrets rökverk
Är den fest, som strålar dig nu till mötes.
Hjertats fria, varmaste hyllning bringas
Ärade hjälten

Till Carl Johan Uddman.

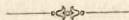
(Carlsdagen 1868.)

Carl Johan Uddman! ingen vet som du
Skämtets yra, lätta fjär'lar fånga;
Derför, broder! samlats kring dig nu
Vänner, som dig älska, vänner många,
Vänner, som i vänskaps dyra namn,
Om de *kunde*, toge dig i famn.

Men de kunna ej, du är för stor,
Ej som andra menskor har *du* måttet,
Dock så mycket större hjerta bor
I din friska barm, och hvem som fått det
Vet för visso att ej bättre vän
Han på livvets stig har funnit än.

Kort är sången, som jag sjöng för dig,
Men dess toner äro varma, sanna,
Och här ingen fins, som jäfvar mig:
Det är mer än tal om än så granna.
Att *dig* teckna, vet! det fordras blott
Detta kända, enkla ordet »godt»!

Vid Edvard Swartz' jubileum.

(Den 13 Februari 1876.)

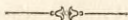
○, trefaldt lyckliga och sälla lott
Att väcka ur materiens verld, den kalla,
Till lif hvad stort, hvad ädelt är och godt,
Som slumrar djupt i hjertat hos oss alla,
Ack, väntande på sin Messias blott!
Hur ljuft att stå på konstens ljusa höjder,
Lyft öfver jordens sorger, jordens fröjder,
Och verka med de pund, af Gud man fått!
Och skådespelarn, när hans stund är inne
Att offra på det skönas altarahärd,
Kan bli för mera än ett flygtigt minne,
En meteor, blott stundens bifall värd;
Kan, äfven han, ur dvalan mana åter
Förgångna verldar, som han födas låter;

Kän mejsla, äfven han, ur egen barm
 — Att än man ler, än ömma tårar gråter —
 En typisk urbild, lefvande och varm.

Stort var ditt mål och, hur du svärmat, brunnit
 Och manligt stridt, du segerns ära vunnit,
 Så jettestark och dock så fysiskt svag:
 Du skänkte aldrig plats åt slumpen, nycken,
 »Slet ej groflemmad lidelsen i stycken»,
 Gaf dygd som last dess egna anletsdrag;
 Ej »otäckt härmade du menskligheten»,
 Men idealiskt och för evigheten
 Du skapat typer af det högsta slag.
 Ja! såge *Shakespeare* från Olympen höga
 Till festen neder med förklaradt öga,
 Han gyllne harpan sloge i det blå,
 Att sjunga den som speglat honom så.

Att här *min* lyra tonar dig emot
 I denna stund, fördrag det utan knot!

Men hjertats strängar, ädle Hamlet! klinga,
Likt högtidsklockor, som till helgsmål ringa,
Och tacka dig för allt hvad skönt du gaf,
Som du oss tidigt lärt att hålla af.
Se! skönt ur sköna ögon lågar branden:
Det gäller dig, det gäller konstnärsanden
Den mäktiga, uti ditt fria bröst.
O! må den länge lysa till vår tröst
Och sprida dager öfver Nordanlanden
Och skingra dimmorna i kulen höst!

Vid Frans Hedbergs jubileum.

(Den 2 Mars 1878.)

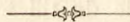
Fast utan rang, är skalden kungars like
Och herskare i andens vida rike;
Han gungar djerft på fantasiens slup
Och skådar tankfull ned i själars djup;
Profetiskt det tillkommande han anar;
Han kallar himlens englar ner från skyn
Och flydda sekler på sitt »varde»! manar
Att träda åter för vår häpna syn;
Han för det sanna som det sköna lågar:
De äro oskiljaktiga, de två;
Med ögat stadigt rigtadt mot det blå,
Mot det förvrängda berserksgång han vågar;
Men hvad en mensklighet egt ljuft och stort
Blir af hans mästarhand odödliggjordt:

Så sågo vi med fröjd *Kung Märtha* skriftas,
Hur *Dagen gryr* och *Vasa-arfvet* skiftas,
Samt sörjde alla med *Stolts Elisif*;
Och när du, tecknande ett svunnet lif,
Den fagra Sigrids ljusgestalt oss skänkte,
För hvilken Birger vördnadsfullt sig sänkte,
Då grep du mäktigt in i hvarje bröst,
Som ej har stålsatt sig mot sångens tröst.
Och då du nu ett märkligt tidsmått fyller,
Som dyra minnens återglans förgyller,
Så tag i qväll vår varma tack för allt,
Som du har klädt i färger och gestalt!

I många faser, scenerier hundra
Vi lärde oss din diktarkonst beundra,
Men i de skådespel af skilda slag
Vi älskade jemväl ditt eget jag,
Det bottenärliga, det fosterländska,
Det manliga, det öppna, fria svenska,
Som røjde sig i månet kärnfullt drag.
Och gerna trängde du till folket neder,

Till detta kära folk af frejdad heder,
 Och stod bland det så skulderbred och stark
 Samt strödde blomster ut från diktens park.
 Hur mången fest fick ej af dig sitt värde
 I låga hyddor som i höga slott!
 Hur ofta har du ej vid grafvar stått
 Och talat ord, som hoppets visdom lärde!
 Hur ljud din stämman ej i dödens frid
 Som orgelns, när i templets hvalf den klingar!
 Hur glänste ej din blick lik stjernans blid,
 Der hon sitt ljus i nattens mörker bringar!

»Den tysta kraften» dig till målet fört;
 En ringa man, du brutit sjelf din bana
 Och bundit slutligt segern vid din fana.
 Dig Herrans hand välsignande berört.
 Far fort ännu att, vägledt af den handen,
 Förskingra villorna i stoftets verld,
 Tills i de evigt solbelysta landen
 Du hvilar ut från slutad pilgrimsfärd!

Vid Knut Almlöfs jubileum.

(Den 9 Februari 1879.)

Det skönas lustgård är ej än förhärjad,
Blir också blicken utaf tårar skymd,
När vi oss skåda längtande tillbaka.
Än klingar sången, fast ej stark som förr,
Och öppnar åter Edens stängda dörr,
Om kärleksfullt vi till dess toner lyssna;
Och sångens tvillingbror, som nämnes konst,
Förmår ännu att bättre känslor väcka
Och frälsa oss ur villor, som blott gäcka.
Den svenska scenen, på förluster rik,
Kan än oss skänka många högtidsstunder
Och komma oss att jubla himmelshögt.
Så fira vi i dag en konstnärsära,
Som strålar i sin fulla middagsglans,

Fast halfva seklet re'n sitt silfver strött
 På skådespelarns lagerhöljda hjessa.
Knut Almlöf ärfde ett beryktadt namn,
 Ett, hvarpå stora anspråk stälts med rätta,
 Ett namn, som lyser i vårt Pantheon;
 Och han har häfdat sina ädla anor
 Och inlöst sina löften som en man.
 På samma gång och på densamma tilja
 Man kunde se de tvenne, far och son:
 I herskarlater syntes helst den förre,
 Med växt och hållning från antikens dar,
 Den andre mera borgerligt sig tedde
 Och oftast löjets pil i kogret bar;
 Men kring dem begge sig ett skimmer bredde,
 Det var liksom en osedd gud dem ledde . . .
 Och konstens höga genius det var.

Vår jubilar! vid Fyris kära stränder
 Som yngling du ur visdomsbrunnen drack,
 Att Zions väktarbud bland folken sprida.
 Men färdig re'n till apostolisk tröst

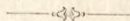
Du hörde andens maning i ditt bröst:
»På annat sätt du skall för ljuset strida.
Tänd glädjens vårdkas för en sorgsen verld,
Fyll upp din kallelse, du får ej bida,
Blif prest, men vid Thalias altarhård,
Der ock en högre magt man offer bringar!»
Du kunde ej den maning stå emot,
Du följde den i trots af vänners knot;
Och svedde du i början dina vingar
Och har du utan kamp ditt mål ej nått,
— Och hvad är seger, om den lätt är vunnen? —
Så har upprättelse dess mer du fått.
Hur lång, hur ändlös kedjan af triumfer,
Hvad bifallstecken, kransar utan tal,
Hur bravoropen, dånande som åskor,
Ditt rykte förde öfver stad och land!
Hvem mägtar tälja dessa skilda typer,
Som du med magisk trollkraft lockat fram,
Nydanade och mästerliga alla!
Hvem följer icke på din muntra färd
Med »Salamanderns» käcka, raska gossar,
Hvem älskar ej den redlige *Fromont*,

Så som *du* ställer honom fram i dagen!
 Ja, ej förnams ett mera godlynt skämt,
 En större humor, mängd med hjertats adel:
 Oemotståndligt klingade ditt skratt,
 Med tåren skimrande igenom löjet;
 Ty ytterst är dock hvarje konst sublim
 Samt har sin himmelska mission att fylla,
 Blott konstnärn varmt på idealet tror.
 Så fick du då din Herres bud förkunna,
 En predikant, så god som någon ann',
 Och dig beskärdes att din hjord förunna
 En harmlös fröjd, som ej förgätas kan
 Och som, fast med komikens säkra vapen
 Du i vårt inre blottat galenskapen,
 Är icke mindre lefvande och sann.

* * *

Så stå de skrifna in i trogna sinnen
 Som varnande och likväl ljusa minnen
 Din *Daniel Heijre*, *Knifving*, *Harpagon*,
 Din *Schumrich*, din *Gaspard* och *Perrichon*.
 Men tröttna icke än, far fort att verka,

Låt oss ännu ej årens framfart märka,
Eksom din ädle far o gif oss dem,
De spegelbilder, än i lustrer fem!
Och med den vän, som delat dina lagrar
Och skänkte dig ett älskadt framtidshopp,
Förbida sällt en qväll af idel dagar,
Tills för en *större* scen ridån går opp!

Till Johan Nybom.

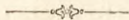
Forðom härligt du slog cittran med väldig hand,
Fyris' ungdom var din, och dess triumf du delt,
Bragebägarn du höjt eldigt i festlig stund,
Menskor lyftat mot *Vingolfs* sal.

Rik din phantasus var, och i din ålders höst
Bor den deliske gud kvar i din barm ännu,
Spänner vingen till flygt och, såsom örnen fri,
Kosan styr emot Pindens tron.

Der du en furste blef, der du en krona bär,
Och den kronan är fast, skakar ej tiden af,
Men när din ande, trött, far till sin längtans mål,
Kronan byts till en stjerntiar.

Hell dig, broder, o hell! vandra i ljus och frid
Och med lågande mod gå såsom förr din stig!
Diktens knoppande ros spride sitt milda doft,
Dölje törnenas mängd derpå!

Du är lycklig och säll: englarnes språk du vet,
Onda andarne fly, när du din lyra rör.
O, så stäm den igen, silfrade strängar slå,
Väck till andakt en tjusad värld!

Till min hustru.

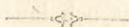

Hur väl, o hulda! jag mins den stunden,
Då först din stämma emot mig klang
Vid källans sorl i den gröna lunden,
Der munter bofink sin visa sang:
Du sjöng om trohet i höga Norden,
Du sjöng om *Sverige*, om fosterjorden,
Om fjell och dal och om skog och äng . . .
Det var som ljud ifrån silfversträng.

Jag stod på afstånd och tjusad hörde,
Och sången trängde i hjertat in;
De ömma tonfall mig sällsamt rörde,
Och från den stunden blef helt jag din.

Och nu så äro vi *ett*, vi båda,
Och goda tomtar för hemmet råda,
Der hopp och kärlek ha byggt sitt bo
Allt se'n du skänkte mitt sinne ro.

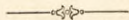
Ja! min du blifvit i fröjd och smärta,
Och nu du sjunger allt jemt för mig;
Du har mig gifvit ditt varma hjerta,
Din fasta tillit så innerlig.
Jag vet att aldrig du kan mig svika,
Att ur mitt bröst ej din bild skall vika,
Men stråla der till min sista stund,
Så visst som solen på himlens rund.

Vid en faders bortgång.

Det är förbi, du fylt din lefnads mått
I skuggors land, till ljuset har du gått,
Och aldrig mer jag trycka skall din hand,
Den faderliga, uppå tidens strand.
Det är förbi, det skymde för min syn
På samma gång som du försvann i skyn.
Det är förbi, och tårar, tårar blott
Jag ger i gengäld för allt sant och godt,
Som du mig lärde i en svunnen tid,
Så strängt allvarlig och likväl så blid.
Det är förbi — och dock jag hör en röst,
Som hviskar tyst och innerst i mitt bröst:
Lef såsom *han* och för det rätta brinn,
Hvar lifvets vexling som en pröfning finn!
Och så till sist vid lyktad pilgrimsfärd
Han helsar dig uti en högre verld.

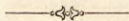

Vid en ung bruds graf.

Så ung, så tjusande, så oskuldsfull
Du gick då bort i lifvets fulla blomma
Och dina ögon slöt, de blida, fromma!
Ljus var din bana, rikt ditt hjertas gull.
De hägrade, hur skönt! din lefnads öden,
Men härjarn kom, den skoningslösa döden,
Och allt blef stoft och gömdt i grafvens mull.

Du blifvit nu den Högsta kärleks brud,
Vid vigselakten englaharpor tona,
Till gloria bytts din blekta myrtenkrona,
Och solen sömmat har din brölloppskrud.
Men I, som sörjen vid den huldans urna,
O, trösten, glädjen er! Den himlaburna
Har famna fått sin Herre och sin Gud.

Nimrod Brunck.

(Komminister och Bataljons-predikant i Stockholm.)

† 1865.

"Välsignad vare Han, som gaf, som tog,
Välsignad vare Han ännu i smärtan,
Välsignad Han, fast med sin hand han slog
Ett af de bästa, ädlaste bland hjertan.

Välsignad vare han i sorgens stund,
Fast ögat tårar, endast tårar gjuter,
Välsignad tanken, byggd på säker grund,
Att än en gång han i sin famn er sluter.»

De orden vare edert hopp, er tröst,
Hur än de vexla jordelivets öden;
De gjuta må sin frid i edra bröst,
I, som så bittert hemsökts utaf döden!

Du öfvergifna maka, gråt i ro!
Ty tårar såsom dagg på hjertat falla;
Men har du än din barnafromma tro,
Du skall förlusten blott en *pröfning* kalla.

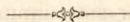
Jag kände honom, som du älskat, väl
Och ej jag tälja kan uti mitt minne
En renare, en mera högsint själ,
Ett fastare, ett mera flärdfritt sinne.

Hans vänskap mer än mångens var mig kär;
Ty det var sanning städse hvad han sade,
Och inga granna fraser hördes der,
Men utaf *hjertats guld* han rikdom hade.

Hans högsta mål, det var att göra godt:
Han ofta sågs i kalla vinterqvällen
Med kalken bräddad gå — på sjukbud blott
Till ensliga, af andra skydda ställen.

För honom fans ej ett så ödsligt rum,
Att ordets tröst han icke bringa ville;
Der läste han sitt Evangelium
Och *värmd*e mer än mången ann' med snille.

Farväl, du redlige, du ömme vän!
Ditt värf var ändadt och din lön du skördar;
Du lefvat troget uti *kärleken*,
Och mången jemte mig ditt minne vördar.

Bernhard Elis Malmström.

† 1865.

Glädjens högtid, sommarens fest i Norden,
Blomsterdrottens skönaste jubileum,
Ängens grönska, foglarnes kärleksqvitter
Tjuste oss alla.

Solen högt på leende himlahvalfvet
Sken på lunden, sken uti våra hjertan,
Spred sin glans, göt strålarnes guld utöfver
Vikar och dalar.

Skaparns lof af tusende läppar höjdes;
 Helig andakt steg under salig yra,
 Förd af englar, hän mot de blåa rymder;
 Allt var förklaradt.

Intet moln der fans på den ljusa himmel;
 Sorgen flytt i skrefvornas djupa gömslen,
 Herrans ande lyste sitt sköna: »varde
 Frid öfver jorden!»

Då en Jobspost for ikring land och rike,
 Som en blix i klaraste Juliväder,
 Som en ljungeld, spridande dystra flammor;
 Lekarne tystna.

Digra skyar svepa i sorgdrägt Norden;
 Trasten klagar, foglarnes sång är lyktad;
 »Tonen tynar», rosornas prakt förbleknar;
 »Tungt är i skogen».

Han är död! *Angelikas* skald ej mera
 Slår sin lyras klingande silfversträngar,
 Diktar ej för syndfulla menskoätter
 Jordiska sånger.

Gråt, o Svea! gråt! du din älskling mistat;
 Skaldefursten gått till en evig hvila;
Andra vårar ilar han nu till möte,
Sällare somrar.

Evighetens strålande segerkrona
 Räcks af *henne*, räcks af den länge sörjda;
 Der i etherns luftiga tempelsalar
 Träffas de åter.

Selmas skald der står under stum förbidan,
 Famnar ömt den kommande, käre vännen,
 Virar lagerns friskaste blad kring sångarns
 Bleknade panna.

Johan Börjesson.

† 1866.

Det skymmer mer och mer i diktens land,
Det solbeglänsta, varma, fria, ljusa,
De tystna barderna på Thules strand,
Som fordom mägtade en verld förtjusa.
Kung Eriks skald! du stod dock ännu kvar
Med barnets fromhet i ditt rika hjerta,
Så känsligt uti lifvets fröjd och smärta,
Ett hjerta som det skönas färger bar.

Men huru länge tåligt här du stred,
Till sist du lyftade dock tröttad vingen
Och flydde ur de vittras brutna led
Till höga skuggor ofvan stjerneringen.

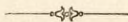
Ack, sångmön, som kring grafvar sorgsen går,
 Ses sörjande invid din urna stanna;
 Stum sänker hon sin molnomhöljda panna,
 Att gjuta saknadens och minnets tår.

En trognare, en mera ädel son
 Än du den svenska jorden icke ammat,
 Fast ej du lyste genom bragders då,
 Och i ditt bröst blott sångens genius flammat --
 Den sången höll du kär, den var din vän;
 Hur tider vexplade, hur år försvunno,
 Uti din barm dess lågor ständigt brunno,
 Och under vinterns snö de glödde än.

Hur ljuft du tecknade *Cathrinas* bild,
 Hvad himmelsk renhet i de fina dragen!
 Hur blygt hon älskar, tillitsfull och mild,
 Och vet ej af de fångslande behagen!
 Men bredvid henne konung Erik står
 Med kärleken och glädjen i sitt öga

(Den glädjen fick han annars känna föga),
På lutans strängar han med tjusning slår.

Och sedan under sorgens, smärtans tid
Hur troget öm, hur ädelt hon sig skickar,
Der hon åt fången räcker tröstens frid
Och kärleksfullt än under tårar blickar! —
Den synen stälde du på scenen fram
Med snillet glans, med känslans hela värma;
Så visste du, o skald, dig till oss närma,
Och så betraktarn äfven dig förnam.

Minne af August Blanche.

(Vid årsfesten den 30 November 1869.)

Ur grafvens mörker en gestalt går opp,
Fast icke mera i en jordisk kropp;
Du känner dock de blida anletsdragen:
Kring munnen ett olympiskt löje lër,
Och bilden växer, växer till allt mer,
Och *August Blanche* står lefvande i dagen.

Ja, det är *han*, är *folkets* ädle son,
Som kommit åter, kommit ofvanfrån,
Af folkets varma kärlek kallad neder;
Hur hög han är, hur strålande, hur ljus!
Och ej det minsta grand af stoftets grus,
Och kring hans panna sig en gloria breder.

Var helsad, dyra skugga! Dröj, o dröj
 Och med din närhet denna fest förhöj,
 Och låt oss än en gång din stämma höra!
 Dock *hon* är stum, ve oss! för alltid stum,
 För henne fins ej mera tid och rum
 Och ej hon fattas af ett dödligt öra.

Hur kär hon var oss uti tal och dikt,
 Hur skönt hon böd till manlig tillförsigt,
 För *mensklichetens* sak att dristigt kämpa!
 Det låg deri en sällsam, egen klang,
 Med mächtig tjusning hon hvart bröst betvang
 Och kunde stormar väcka, stormar dämpa.

Och slog ett hjerta mera varmt än hans,
 Som mindre dårats af de höges glans
 Och mindre skiftat under lifvets strider?
 När *andra* sveko, var *han* lik sig än,
 Den armes stöd och den betrycktes vän,
 En folkets egendom i alla tider.

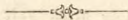
Det låg behag uti hans min, hans skick,
Det låg en trollkraft i hans blotta blick,
Det var en sol som värmdde, aldrig brände;
Och när han kramade din hand och log,
Din vänskap, ja, din kärlek då han tog,
Du mannens hela väsen genast kände.

Han gick ej som en gåta lifvet fram,
En trumpen, tvär och ständigt allvarsam,
En kammarlörd, en stel och otillgänglig;
Der flödade från dessa läppar jemt
En lefnadsvishet, full af Attiskt skämt,
Af *alla* fattlig — därför oförgänglig.

I menskovimlet sågs han trifvas bäst
Och hvart han kom blef glädjen ständig gäst:
Han var den gladaste ibland de glade;
Det var en yra utan öfvermått,
Det var ett studium, helt kort och godt,
Af nya typer, som han samlat hade.

Men döden kom, hur snabbt, hur oförtänt!
Det sägs, för en minut dess lie blänkt,
Se'n slog han ned — och Blanche var icke mera;
Han föll på *Carl den tolfte*s hedersdag,
Förr'n pannan skrynklig blef och tanken svag,
Och *bättre* typer får han nu studera.

Han föll uppå sin post — en härlig död! —
Han talat nyss med snille, kraft och glöd,
Och Fyris' ungdom bjöd som värd han handen;
Han tycktes då så lefnadsfrisk, så ung,
Han skulle gå till stoden af en *kung*,
Men mötte honom sjelf *på andra stranden*.

Georg Dahlqvist.

† 1878.

Den svenska scenens hjeltekung är gången
Till höga andar i det ljusa blå,
Se'n, lik titanen uti kedjor fången,
På plågans bädd han såg sin kraft förgå.
Hans långa lidande är slut omsider
Och qualens ormar stinga icke mer;
Men *minnet* lefver genom alla tider,
Och ej hans äras sköna sol går ner.

Bland ljus och skuggor gick hans segerbana,
Der som en jetteskepnad fram han skred.
För friska vindar svajade hans fana,
Och hvar hon glänste, der var folket med,

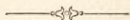
Och bifallsropen såsom åskor ljödo,
 Och namnet *Dahlqvist* flög från mund till mund,
 Och hjertan lågade och pulsar sjödo,
 Och veklig nutid glömdes för en stund.

Mot harmonin af konstens stränga lagar
 Han kunde fela — men han gaf dig *glöd*,
 Och invid båren Melpomene klagar
 Att hennes främste älskling ligger död.
 Nu ingen *Erik* utur griften stiger,
 Ej *Essex*, tjusaren i riddardrägt,
 Ej *Tasso* brinner, ack! *Cellini* tiger,
 Och evigt slumrar *Carlars* stolta slägt.

Hvad majestät på denna höga panna!
 I djerfva ögat hvilken sällsam glans,
 Ett återsken af snilletts eld, den sanna!
 Hvad herskarstämman såsom ingen ann's!
 På »bräderna, som verlden föreställa»,
 En slik gestalt du icke skåda får;

Nu är den stum — och du har rätt att fälla
En saknadens och smärtans varma tår.

Och I, hans närmaste, som bittert klagen,
O, glädjen er, att han förlossad är,
Att intet vemod skuggar ädla dragen,
Att kvalfull oro ej hans hjerta tär!
Det är vår tröst, när vi förlusten mäta
Och minnas hvad han oss i lifvet gaf,
Och tacksamt några enkla kransar fläta
På store Georgs lagerkrönta graf.

Carl Johan Trolle.

(Öfverkommisarie i Kongl. Flottan.)

† 1873.

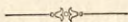

Lång var kampen, men ej bitter,
Du den lugnt bestod,
Skilde dig från jordens glitter
Med ett glädtigt mod;
Trygg vid minnet att med ära
Du din lifsbragd gjort,
Säll att möta många kära
På en högre ort.
Verkat har du oafbrutet
Under manlig id,
Gagnat rastlöst, oförtrutet,
Aldrig trött dervid.

Vänfast när ett tycke hade
Säkert rotat sig,
Gamla vanor du ej lade
Gerna ifrån dig.
Skalet, ofta hårdt kan hända,
Dolde ädel frukt;
Viljan, som sig ej lät blända,
Känslan höll i tukt.
Oförvållad nöd du lisat
Dock med vänsäll hand,
Och ditt hjertas art sig visat
Än vid grafvens rand.

Ack! om korta eller långa
Blifva menskans dar,
Grafven i sitt djup skall fånga
Oss till sist en hvar.
Döden dock från rost bevarar
Hvarje älskad bild,
Som den kärleksfullt förklarar,
Leende och mild;

I en sådan dager strålar,
Dyre vän, ock du!
Och en gloria sig målar
Kring din panna nu.

Nils Vilhelm Almlöf.

† 1875.

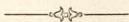
Den glesnar mer och mer den konstnäreringen
Som spred i flydda dar ovanskligt sken,
Och för hvar genius som lyfter vingen
Mot högre rymder, hur det skymmer se'n.
Ja, moln sig sänka öfver Nordens dalar;
För *minnets* röst, som nu så högljudt talar,
Ej hoppets hviskning hörs — från kust till kust
Blott genljud spörjs om någon ny förlust.
Du blickar kring i konstens vigda salar
Och häpen ser hur föga som är kvar,
Hur mycket härjats af hvad skönast var.
Och när en svunnen storhet du begråter,
Du skådar rörd de få som än stå åter:
En trogen vakt vid konstens altarahärd —
Tills äfven *den* af lågan blir förtärd.

I seklets morgon dock hur annorlunda!
 Brast *då* en länk, en annan återknöts
 I dyra kedjan, som blott närmre slöts
 Och sågs harmoniskt skönt sig sammanrunda,
 Der den af snillets strålgans klart begöts;
 Det var en rikdom, som du ej kan mäta
 I guldvigt upp, som du ej kan förgäta,
 Ett oförytterligt, ett heligt arf,
 Som går från tidevarf till tidevarf:
 Till denna ädla krets, den lagerprydd,

Af hvilken konstens runor blifvit tydda,
Han hörde ock som af en efterverld
 Nu kräfver tacksamhetens bästa gärd.
 Han var en Cæsar — o, hvad segrar många
 Han konungsligt vid sin triumfvagn band!
 En boren herskare, fast utan land,
 Han visste mäktigt våra sinnen fånga
 Och sätta prosans hvardagsbarn i brand;
 Men sans och måtta uti allt han lade,
 Förvirrad ej af fantasiens flygt,
 Der fram han gick sin ljusa bana tryggt,
 Som endast dagnar, inga skuggor hade.

Och därför kunde han ännu ta del
Till ålderns sena höst, den minnesrika,
I vettets skiftande torneringspel
Och aldrig synas någon uppgift svika.

»Ack! skådespelarn, när ridån gått ner
För lifvets drama, fins ju icke mer,
Hans verk med honom dör» — så hörs du klaga.
Men är ej ljuft att, lik en sommarsaga,
Som än i våra skönsta drömmar ler,
I hjertats innersta en plats få taga!
Så ock, *Nils Almlöf!* lefver här du kvar,
Fast ofvan stjernorna ditt hem du har.

Enkedrottning Josefina.

† 1876.

"När Maj har löfvat våra lindar
Och vakteln slår på lummig strand,
Då kommer hon med vårens vindar,
Med svanorna, till sagans land» —
Så Sveas skald i hänryckt yra
Åt Sveas jubel uttryck gaf,
När först hon helsade den dyra,
Som stoftets skrud nu kastat af.

Hur Nordens alla skalder slogo
De vigda lyrorna i fröjd,
Hur folken mot den hulda logo,
När strax hon utaf dem blef röjd!

När heltekungen steg från tronen
Att famna se'n sin Oscars brud,
Hur lefveropen från nationen
Sig mängde in i hymners ljud!

Det klang från fjellet och från dalen,
I hvarje hjerta klang det skönt,
Det susade så mildt i alen,
I eken, sjelf af ära krönt;
De blyga liljorna på marken,
Som kände systemen väl igen,
Och alla rosorna i parken,
De doftade som aldrig än.

Det surlade så ljuft från källan
Och trasten slog sin drill så ömt,
Det var en hyllning såsom sällan
Vi oss i mödans verld den drömt;
Den var ej endast för minuten,
Ett rökverk blott för stunden tändt —

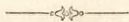
Ej *den* förtrollningen är bruten,
Fast åter hon till himlen vändt.

Den växte endast till allt mera,
Ju närmre det mot qvällen led,
Ja, allt som åren blefvo flera,
Hämförelsen hon kring sig spred;
Man kände sig till henne dragen,
Liksom till sferernas musik,
Ty såsom ljuset sommardagen
Var hon på solskensstrålar rik.

Hur kunde hon sig ej förbarma
Gent mot den nakna fattigdom!
En moder för de stackars arma,
Hon led med dem, så tåligt from;
Och aldrig räknande sin skara
Hon egde tröst åt en och hvar,
Men det var just det underbara:
Ju mer hon gaf, dess mer blef kvar.

Ack, hon är borta! nu hon funnit
De saknade der ofvan skyn;
Men om hon kroppsligt ock försvunnit,
Står hon dock ständigt för vår syn:
Det skönas lefvande insegel,
Det godas mönster, sannas mått,
En vettets och behagens spegel,
Der dygden sin förklaring fått.

Skön, Josefina! var din saga,
Skön som du sjelf i livvets vår,
Och fåvitskt vid din bår vi klaga,
Att ingenting på jord består;
Förgängelsen, som grymt sin stämpel
Har tryckt på dina ädla drag,
Ej rubbar dock det minnets tempel,
Hvari *du* bor till domedag!

Carl Wilhelm August Strandberg.

(Talis Qualis.)

† 1877.

Så är den slut, din hjertelika färd
I diktens underbara solskenshöjder,
Der varmt du sjöng om sorger och om fröjder,
Men rustad städs' med tankens riddarsvärd.

Det svärdet, o, hvem tager nu det opp,
Att såsom *du* mot det förkrympta strida?
Hvem skall igen de viggas sammansmida,
Hvarmed du käckt mot tidens jettar lopp?

Hur rik din genius var, hvad malmklang ljöd
Vid hvarje dristigt grepp uppå din lyra!
Hur du vulkaniskt för det sanna sjöd,
Och dock hvad sans i all din djerfva yra!

Du var en manlig själ, som ej förstod
Dagtinga med det heliga, det rätta;
För *det* du offrade ditt hjertas blod,
Det var en hunger, du ej kunde mätta.

Du var en äkta skald, en af de få
Som mästarbrevet fingo af naturen;
Ditt snilles pregel satte du derpå,
Af fantasiens skära vingar buren.

När så din bild sig klart mot ljuset bröt,
Du noga sofrade metallens värde
Och obarmhertigt slagget ut du slöt,
Som konstnärslagen i ditt bröst dig lärde.

Det var gediget guld af första slag
Som du så gifmildt uti dagen strödde,
Och på det minsta mynt hvart anletsdrag
Sken fram och härligt uti solen glödde.

Det var förunderligt hur du betog,
I hvilken form du än dig ville skicka,
Om än du tårades, om än du log,
Om du som örn, som dufva ville blicka.

Ja, hur du sjöng, du sjelf helgjuten sprang
Ifrån din lyras pansarklädda strängar:
Din slutna hjälm förrådde dock din rang,
Gick du bland slagfält eller blomsterängar.

Men gerna fick ej verlden blicka in
Uti ditt inres förlåt, som du dolde;
Skyggt var ditt väsen, ty en själ som din,
Så ödmjukt stolt, ej flärdens vimmel tälde.

Kom man inpå dig sköt du ögonkast
Som kunnat mången mindre rädd förfära;
Dock kunde du bli blidkad lätt i hast,
Blott man ej tydde på din storhets ära.

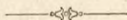
Jag minnes grant hur med en fras jag kom,
En fras af redligt sångarhjerta menad;
Som stungen af ett bi du vände om . . .
Och jag stod qvar, af smärta som förstenad.

Men då du såg hvad ondt dermed du gjort,
Du kom igen och räckte blid mig handen,
Och, som jag stått vid paradiset port,
Jag skymtade en glimt af sälla landen.

Jag dig i ögat såg, hvad glans deri:
Reflexen af den ädla eld dig tärde,
Af Febi eld, af andens harmoni,
Som denna fågring åt din dikt beskärde.

* * *

Bland store andar styr du nu din gång,
Olympiskt glad vid Frithiofsbardens sida . .
Men evigt, evigt klingar här din sång
Och når till stjernors blåa sal, den vida.

David Ludvig Silfverstolpe.

(Svenska Generalitetets Nestor.)

† 1877.

Säg, mins du än denna ädla trupp,
Som med *Carl Johan* så käckt bröt upp
Till strid mot seklernas jette,
Och stod så manligt i farans stund,
Ett ouplösligt, ett fast förbund,
Som aldrig sin ovän mätte?

Säg, har du märkt det, du dagens son,
Hur svensken stred mot *Napoleon*
På Leipzigs blodiga slätter
Och der å nyo, för tredje gång,
Vid folkens jublande segersång
Bröt kedjan af oförrätter?

Den veteran som i fridens hem
Nu mött sin konung, var en af dem,
Som icke sveko i nöden;
Var en af dem i den riddarvakt
Som oförfärad slog våldets magt
Och frälsade världens öden.

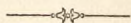
Han stod så lugn under vapnens då
Och såg hur tidernas störste son
Med Galliens örnar flydde;
Han var kornett och blott tjugu år,
Men följde stolt i sin hjeltes spår
Och flammande runor tydde.

Det var hans lysande ungdomsbragd,
Se'n mången annan till den blef lagd
Och högt han steg uti grader;
Sitt lifregementes prydnad, gick
Han snart i têtén, kommando fick
För ståtliga kämparader.

För dessa blef han en vän, en far;
Gestalten växte, hans blick sken klar
I fronten framför hans fana —
Men noga gaf han på tempot akt
Och intet skänkte han slumpens magt
Af gammal krigarevana.

På stridens fält och i kungens sal
Han var densamme, vår general,
Och åldrades så med ära;
Han aktning kräfde och aktning vann,
Ty oafåtligt hans hjerta brann
För fosterlandet, det kära.

Af frejdad slägt, han sig tidigt lärt
Att trofast hålla det landet kärt
Ännu när aftonen skymmer:
Det land som stått öfver tusen år
Och öfver tusen ännu består
Och fädernas aska rymmer.

Johan Magnus Hemchen. *

† 1877.

Så lyfte du din vinge och försvann,
Du som så varmt för dina likar brann,
En dubbelläkare vid plågans läger,
Du som med samma oförtrutna håg
Dig gaf åt rik och fattig, hög och låg,
Ledd af en kärlek som ej mödan väger.

Hur rent ditt sinne och hur blid din blick,
Hur till den bleka nöden tyst du gick
Från festligt samqväm, der man såg dig gerna!
Hur skänkte ej din ädla konst en ro,
Förr knappt förnummen i den sjukes bo,
Hur visste du ej från bekymmer värna!

* Utmärkt läkare och menniskovän.

Ja, skönt du har ditt svåra kall förstått,
 Din blotta åsyn gjorde en så godt,
 Det var en fröjd att se dig komma redan:
 »Den gode doktorn», sade en och hvar,
 »Vår vän, vår bror, rådgifvare och far» . . .
 Och uppå qvalens bädd man glömde svedan;

Ty det är icke nog för läkarns värf
 Att han, förfaren, skicklig, skarpsynt, djerf,
 Med säker hand försöker faran mota,
 Har han tillika ej, som *du*, ett sätt,
 Ett medfödt, som gör lidandet mer lätt,
 Ett vänligt ord, som mäftar oron bota.

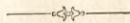
Du sken som i en gloria af ljus
 Vid sorgens härd, och ljuft som vestansus
 Från dina läppar talets honung välde;
 Liksom ett himmelskt sändebud du stod
 Hos sjuklingen — och för ditt lugna mod
 Benrangelsmannen ofta lien fälde.

Men vek den stränge härjarn ej och tog
Han så sitt offer och ditt hopp bedrog,
Den döde log dock saligt i det sista;
Och vid din tröst invid den fallnes bår
De kära tyckte sakna'n mindre svår,
Om ock ditt eget hjerta ville brista.

Och fick man sitta någon lycklig qväll
Invid din sida i ditt trefna tjäll,
När arbetsdagen länge var förliden,
Och se dig i de dinas krets så nöjd,
Hur ville man ej haft sin natt fördröjd
Och fått timvisarn långt tillbaka vriden!

Der bland förtrogna i det glada lag
Du såg omkring dig med det välbehag,
Som känslan af en uppfyld pligt kan gifva,
Man genomvärmades af ditt ögas glans,
När skämtet yrde med den vises sans,
Som lifvets skuggor vill på flykten drifva.

Men icke mer du oss till mötes går
Med helsans örter från din inre vår,
Och djup bestörtning fattat har oss alla . . .
Och hur vi skåde mot de sälla land,
Vi se dig icke förr än stoftets band
En gång som brustna länkar sönderfalla.

Sång

vid aftäckandet af Georg Dahlqvists minnesvård
den 20 September 1878.

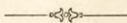

Så har ett lustrum flykta hunnit
Se'n slumrarn här från oss försvunnit,
Den väldige, som i sin graf
Ej jordens sorger mer vet af.
Men, hur vi svärvat, hur vi brunnit,
Eh vad vi mistat eller vunnit,
I våra hjertan står hans bild,
Så majestätisk och så mild,
Med snillets pregel uti dragen
Och ögat såsom förr i brand;
Och som en hägring sommardagen
Ger ökad glans åt sjö och land,
Så lefver än i tacksamt sinne
Med skuggorna af *tolfte Carl*,

Af *Engelbreckt* och *Birger Jarl*,
 Uti förklaradt ljus *hans* minne.

Men löfven gulna, det är höst,
 Och skymning rår i konstens gårdar,
 Och mellan kors och minnesvårdar
 Vi för det svunna söka tröst — — —
 Dock är det ljuft en stund att dröja
 Vid tanken på hvad fordom var
 Och att i ödmjukhet sig böja
 För jettarne från bragdens dar.

Så tag vår enkla hyllningsgård,
 Du hjelte i kothurnens verld!
 Må runostenen uppå griften
 Förtälja evigt om bedriften,
 Hur på din sköna pilgrimsfärd
 Du stridde med Sankt Görans svärd,
 Hur varmt för sanningen du glödde
 Och kämpade tills du förblödde!

Sång *

på Barbara-dagen i P. B. år 1879.

»In vino veritas.»

”Det fins ej tid, som dessa toner söfver,
Det fins ej land, som deras like har»,
Så sjöng *Tegnér* — och säg hvad mer behöfver
Vår Nords Anacreon till sitt försvar?
Hur stort hans snille och hur ömt hans hjerta,
Som för hvart nödens barn så eldigt brann!
Hans enda sorg det var en broders smärta,
Hans *egen* aldrig honom öfvervann;
Hur än de honom tryckte, jordebanden,
Han var densamma, rika sångaranden:
En skald som ingen, men derhos en *man*,

* Belönt med den stora Bellmansmedaljen i guld.

Tills att den domnade, den öppna handen,
 Och sina »drömmars kung» han återfann
 Der uppe i de evigt sälla landen,
 Från hvilka än han ser till älskad Nord,
 Till gamla Sverge, bragdens fosterjord.

Mer än ett sekel »Nordens vingud» tjusat
 Det folk som så hans ädla konst berusat
 Och honom hyllat med osviklig tro;
 Re'n kring hans byst vid välkändt *Bellmansro*
 Ett sekel halft de Djurgårds-ekar susat;
 Och efter gammal sed, nu blifven lag,
 En lag som lydes städs' med tacksamt sinne,
 Ett sekel halft *vi* firat *der* hans minne,
 Med vörndnad helsande de kära drag
 Och lyssnande till gudalyrans slag.

* * *

Här den förevigade rest det tempel,
 Hvarpå han tryckt sitt glada snilles stämpel;
 Här har han jublat mången lycklig qväll

I skönt förbund med *Hallman* och *Kexell*;
 Här allra först han sångens lager vunnit,
 Här han det mästarteinseglet fick,
 Hvarmed han se'n till efterverlden gick;
 Här har han kärlek sökt och kärlek funnit,
 Här klarnade uti ett nu hans blick,
 Här veko alla moln från sångarpannan,
 Här har han hedrats så som ingen annan;
 Här har han dubbat »Bacchi riddersmän»,
 De typiska som evigt gå igen;
 Här har han spelat på sin cittras strängar,
 Här har han sjungit för de »Orfei drängar»;
 Här gaf han oss den ädla mönsterfru,
 Den hulda fé som oss beskyddar nu,
 Den strålande, vår stolthet och vår ära,
 Åt hvilken hvarje år vi offer bära,
 Och som, osynlig, här vid hvarje fest
 Är och förblir vår främsta hedersgäst.

Vår goda mosters namnsdag städs' vi fira
 Och hylla alla hennes milda spira,

Och intet muck och ingen rebellion
Förspordes nå'nsin kring den vänas tron;
Här finnas ej upproriske vasaller,
Hon aldrig störts af Marxar och Lasaller,
Af mordisk Hödel eller Nobiling,
Otrogen ingen varit i vår ring.
Nej, *hennes* diadem vi alla vörda,
Och om ibland hon sett oss allt för rörda,
Hur genast dock hon botemedel fann
Och svalka flägtade med rosenvingen,
Tills floret från vår druckna blick försvann
Och klarare vi sågo jordetingen!
Hon var det som med onämnbart behag
Oss drufvan gaf i tidens första dag
Och tände glädjens bloss i jordens dalar,
Der än i qvalens natt hon ljuft hugsvalar;
Hon var med *Noach* i hans kära ark,
Hon gjorde *Plato* ung och vis och stark,
Hon gaf den ädla kraft åt *Alexander*,
Hvarmed vid pukors och trumpeters klang
Han Perserkungens hela magt betvang
Och bjöd hans stolta härar dra för fander,

Xenocrates * hon med en krona krönt —
Ja, *Cato* sjelf hon inspirerat skönt.

Hon är det, hon, som låter skalden glömma
De bojor, hvari stoftet honom smidt,
Hon i kaskader låter vinet strömma,
Och strax kring munnen ler ett löje blidt,
Då ser han dessa syner underbara,
De tjusande, som han åt verlden ger,
Som bland heroerna hans namn förvara:
Hon var det som kringsväfvade *Homér*,
Horatius och *Bellman* och *Tegnér*.
Hur mycket skönt som skulle uteblifvit,
Om icke hon sin väckelse det gifvit,
Hur mycket sant som varit outsagdt,
Om ej hon det på tänkarns läppar lagt!
Hur mycket godt som aldrig skådat dagen,
Om icke hon hos hjertat klappat på
Och tinat upp det sträfva uti dragen
Hos mången Harpagon, med blindhet slagen!

* Belönt af Dionysios, envåldsherskaren på Syracusa, med en gyllne krona för tömmandet i ett drag af tre krus vin.

Hon bytt till vänskap vid en fylld pokal
 Ett groll som varat sedan åratå;
 Hon tigern gjort till lam, gjort vek tyrannen
 Och lossat tungans band på Turkomannen;
 Så ofta hon stämt om från moll till dur
 En metafysiskt grubblande natur —
 Ja, hade Hamlet blott åt henne skattat,
 Sig tagande ett enda litet rus,
 Han säkert lifvet sett i annat ljus
 Och manligare ödets domslut fattat.
 Se Nordens kämpe! ut till strid han drog
 Men först ur Bragebägarn kraft han tog
 Och gick så gladt att segra eller falla,
 Viss om sin lön i strålande Valhalla,
 Der gafvelvidt de portar slogos opp
 Och *Barbara* i fulla skönhetsglansen
 — Hvad ljuflig syn för de Einheriars tropp! —
 Kring hjeltens tinning fäste vinlöfskransen.
 Så, när mot lifvets kamp vi modigt gå
 Och lyktad är den svåra vapendansen,
 Af hennes hand vi segerlönen få:

För jordens stormar kärlek och försoning
I ljusets skimrande Valhallaboning.

* * *

Huldaste moster! glädt till din ära
Bröderna kära
Samlats här,
Sorgen att glömma,
Svärma och drömma,
Älskande, ömma. —
Klang, ma chère!

Klang af bägrar än i nattens timma
Skall ditt öra gudaskönt förnimma;
Aldrig dock, hur än vi festligt stimma,
Bytes vår fröjd uti låga begär.

Härligt de toner klinga i salen,
Skingrande qvalen,
Hjertats höst;
Toner så ljufva,

Perlande drufva,
 Mägtigt de kufva
 Hvarje bröst,

Göra alla Bacchi barn så rika:
 Aldrig efter lyckans gunst de fika,
 Aldrig de sin mosters fana svika,
 Söka hos henne sin glädje och tröst.

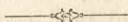
Upp, käre bröder! fatten i stopen!

Astrild med gropen
 Ler från dem,
 Och när hon skalkas,
 Himlen oss nalkas,
 Kostligt vi svalkas
 I hvar lem.

Ulla med sin hela glada skara,
 Kommen från sin ljusa höjd och klara,
 Vill med oss i denna afton vara,
 Bjudande nektar från gudarnes hem.

* * *

I *Bacchi* riddersmän! en skål i botten
För väna skyddsfrun i vårt Par Bricoll:
Den goda fé som gör hvar sorg till noll
Och oss försonar ömt med lefnadslotten!
Och så till sist ett hipp från hjertats grund
För P. B. sjelft, det ärorika, gamla,
Hvars tempelmurar aldrig skola ramla,
Hur allt ock vexlar om på jordens rund!

Tack och Harvål!

(Till mina kamrater vid Kongl. Flottan vid
afskedsfesten den 17 Januari 1880.)

Hur sorg och glädje stå hvarandra nära!
Stor är min smärta som min fröjd i dag;
Ty jag ju skiljas skall från vänner kära,
Dem jag för evigt vill i hjertat bära,
Och de mig fira nu i vänsällt lag.
Ett flarn är menskan, kastad ut på vågen
Af händelsernas ström, och vet ej sjelf
Om rätt hon kosan styr på tidens elf,
Hvar säkrast hon skall falla ankartågen:
Okända faror lura öfver allt,
Och bäst för förlig vind vi tro oss segla
Och hvarje bölja syns en himmel spegla,

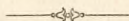
En nordanstorm omkring oss hviner kallt . . .
 Och inom kort den flaggbeprydda slupen
 Af ödets vågsvall ryckes ned i djupen.
 Men bär man trons kompass i svekfrött bröst,
 Aktgifvande på tecknen ifrån ofvan,
 Man gläds likväl åt sköna Gudagåfvan
 Af lifvets lott och ser med hopp och tröst
 Mot dag som stundar och mot ålderns höst.
 Så äfven jag, fastän jag slits från eder,
 I trogne vänner af bepröfvad heder!
 Med stadigt hopp mot oviss framtid ser,
 Mig tryggande till Den, som hjälpen ger;
 Förvissad också att i brödraringen
 Man mins mig någon gång på lifvets stråt,
 Så sant som att jag sjelf förgäter ingen,
 Om våra vägar nu ock skiljas åt.

* * *

Der svenska Flottan svajar lätt på vågen
 Med »flaggan opp», den kära gula, blå,
 Der förr *Christina*, solskensblid i hågen,
 Lät jägarhornens klang kring nejden gå;

På denna plats, förtjusande och härlig
Och sedan sekler för en hvar begärlig,
Som på den grönskande och fagra ön
Fann hvilan ljuf och verlden dubbelt skön,
Der är jag fostrad, der jag tidigt lärde
Mitt ädla, stolta fosterland förstå,
Der sedan goda Nornor mig beskärde
Som yngling och som man att verka få.
Der jemte er i lycklig sammanlefnad,
I tid af möda, ock af sällspord trefnad,
Jag sökt att gagna efter måttet af
Den arbetskraft som mig försynen gaf.
Min lefnads vår, bland er den flykta hunnit,
Liksom en dröm de många åren svunnit,
Re'n slumrande i evighetens haf,
Och — hvad i dem jag mistat eller vunnit —
De ha mig fört allt närmre till min — graf.
Men, innan än er afskedsfest förklingat,
Ett hjertligt tack jag ville er ha bringat
Och så till sist ur djupet af min själ
Ett innerligt, ett broderligt farväl.
Dock svårt det är sin känslas lopp att styra

Och tungt det afsked ifrån vänner dyra,
I hvilkas ked också en länk jag var,
Då »ungdomsdaggen låg på lifvet qvar».
Ack! stumt är oftast hjertats språk och föga
Det täljas kan, det läses i vårt öga,
Som — om det tåras eller om det ler —
Vår inre verld dock skönast återger:
Så vill jag tystna, att beständigt ställa,
Hur än ock tidens böljeslag må välla,
Inför min hågkomst denna högtidsstund
Med minnet af er kära brödrarund.

Vega.

Det ståtliga skepp med det välkända namn
Sig rustat för färden, den vida;
Det lyfter sitt ankar, far ut ifrån hamn
Så modigt som fordom Ellida:
De ädlaste kämpar det hyser om bord,
Och målet de söka är högt upp i Nord,
Bland dimmor så grå och så kalla.

Och *Vega*, hon ilar på villande stråt,
Så fager som svan uppå vågen,
Hon bräcker hvart hinder, hon sväfvar framåt,

Hur stormen ock hviner i tågen;
Må blixtarne ljunga, må åskorna gå,
På däcket de frejdade höfdingar stå
Och akta på tecknen från ofvan.

Och Vega, hon gungar på brusande haf,
En stjerna bland hotande skyar,
Fast öfver och under det lurar en graf
Och döden sig ständigt förnyar:
Det är som hon kände sin Nordiska börd
Och visste af eviga magter sig förd,
Att våga mot mörkret en holmgång.

Och Vega, hon ilar med svindlande lopp
Allt jemt mot den yttersta Norden,
Och blågula märket, det svajar i topp
Och täljer om fädernejorden,
Om svenskmannatrohet, som aldrig kan dö,
Om svenskmannabragder på land och på sjö,
Om tider af storhet och ära.

Och Vega går fram på sin vådliga ban,
Så nära den kyliga polen,
Allt jemt går hon fram på en vred ocean,
I saknad af dagen och solen . . .
En dotter af Svea ej sviker sitt kall,
Hon vet sig bevara från nesa och fall,
Trots marga och vidriga öden.

Den tappre *Palander*, vid rodret han står
Och blickar så klarsynt i fjerran,
Obanad är stigen och villsam och svår,
Dock litar han fast uppå Herran;
Vår nye Columbus varmt trycker hans hand
Och visar framåt mot den anade strand,
Som hägrar bland mist och bland dimmor.

En dagslängd allenast, en half, knappast mer,
Och kusten, den sökta, är funnen;
I seglarens fjerrglas den vinkar och ler,
Det tyckes som segern är vunnen,

De härdade kämpar, de jubla så gladt,
 Och Nordstjernan tindrar i ljusnande natt,
 Och ändtligt det börjar att dagas.

Och Vega, hon frustar och skälfter af lust,
 Hon spritter af fröjd och af gamman,
 Allt närmre och närmre hon nalkas sin kust —
 Då störta sig fjellen tillsammans,
 De väldiga fjellen af snö och af is . . .
 O, kungliga mö! skall segrarnes pris
 Så tätt invid målet dig svika?

De ödsliga traktens monark, hvilken gläds,
 Fort slår sina väldiga armar
 Kring härliga ungmön; dock icke hon räds,
 Hon vet att sig himlen förbarmar —
 Och finnas ej män till den stoltas försvar,
 Och fladdra ej ännu de svenska standar,
 De mäktiga, blågula dukar!

Och våldet, det ryggar, men bildar en ring,
Som icke är lätt till att bryta;
De pröfvade kämpar, de skåda sig kring
På hafvets förstenade yta.
Ej sviker dem hoppet; de sjunga en sång
Om Israels barn, som i bojornas tvång
Fromt bidade frälsningens timma.

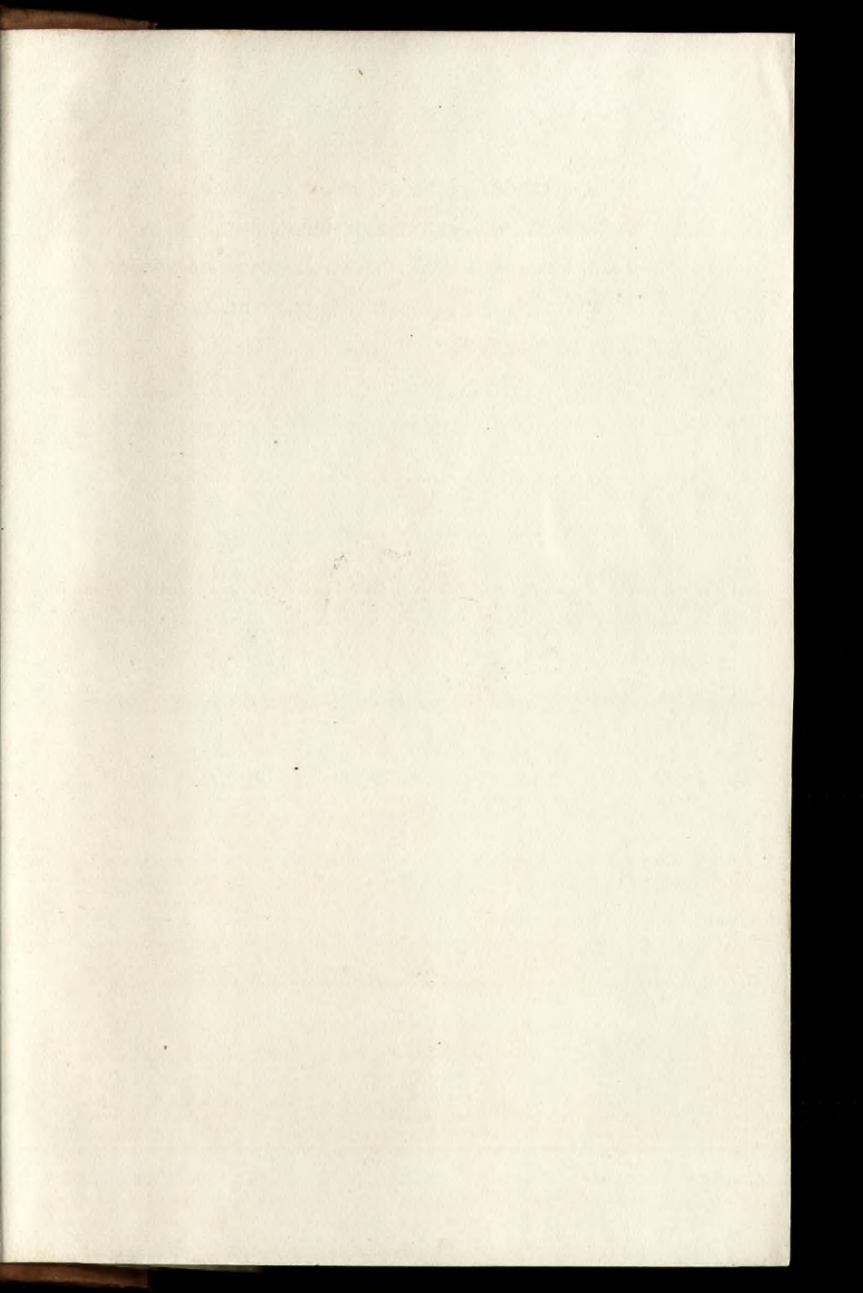
Ack, länge det dröjer förr'n gryningen tänds
Och visar dem väg genom Sunden,
Och ingen försonande dufva oss sänds
Med tröstens olivblad i munnen —
Då kommer omsider ett budskap så skönt,
Att Vega, med »ärones krona» bekrönt,
Har kämpat en kamp utan like.

* * *

Fullbordadt är verket och vägen är klar,
Som kommit så mången att bäfva;

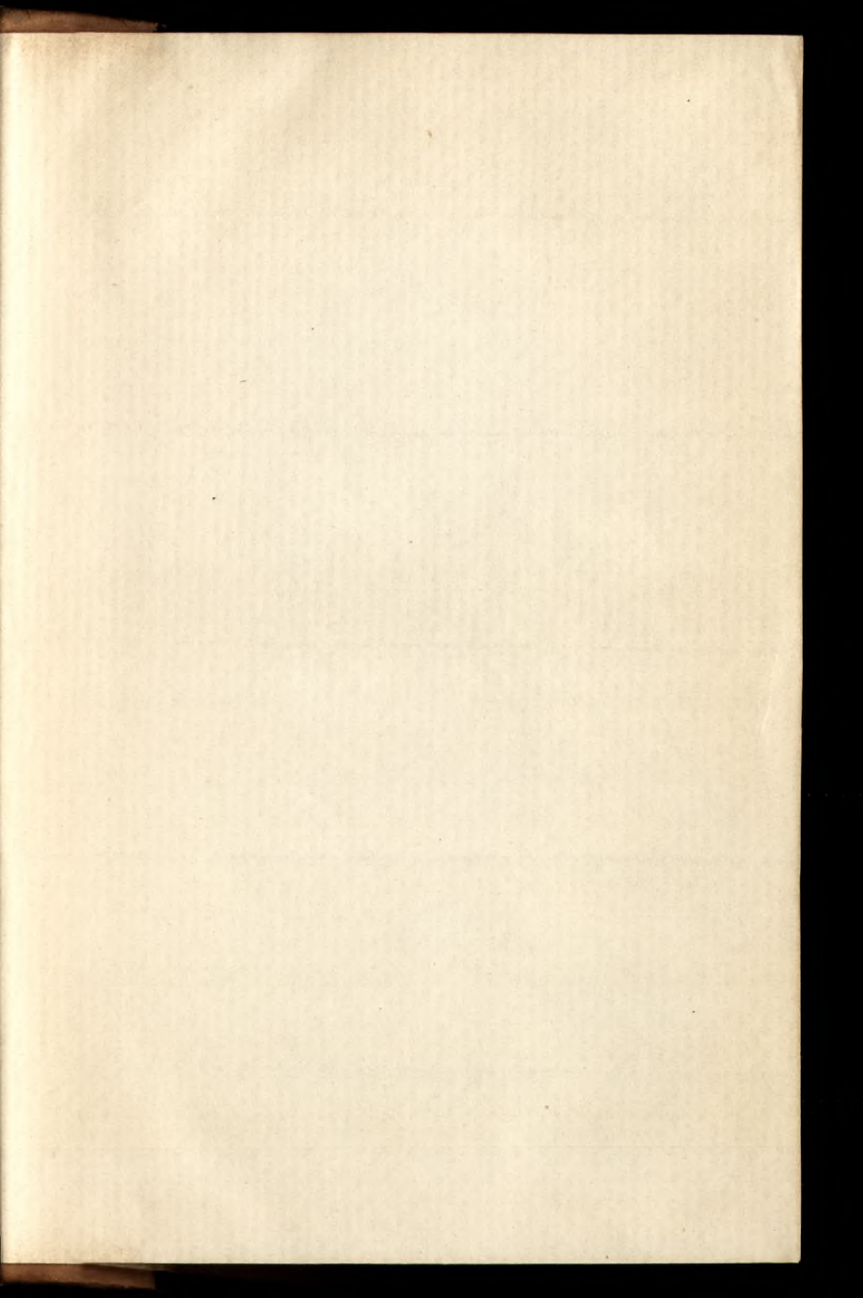
På undrande frågor af sekler ett svar
Är gifvet, som ingen kan jäfva.
Hell Vega och hell en och hvar af dess män!!
I häfdernas böcker skall Saga dem än
Till senaste tider bevara.

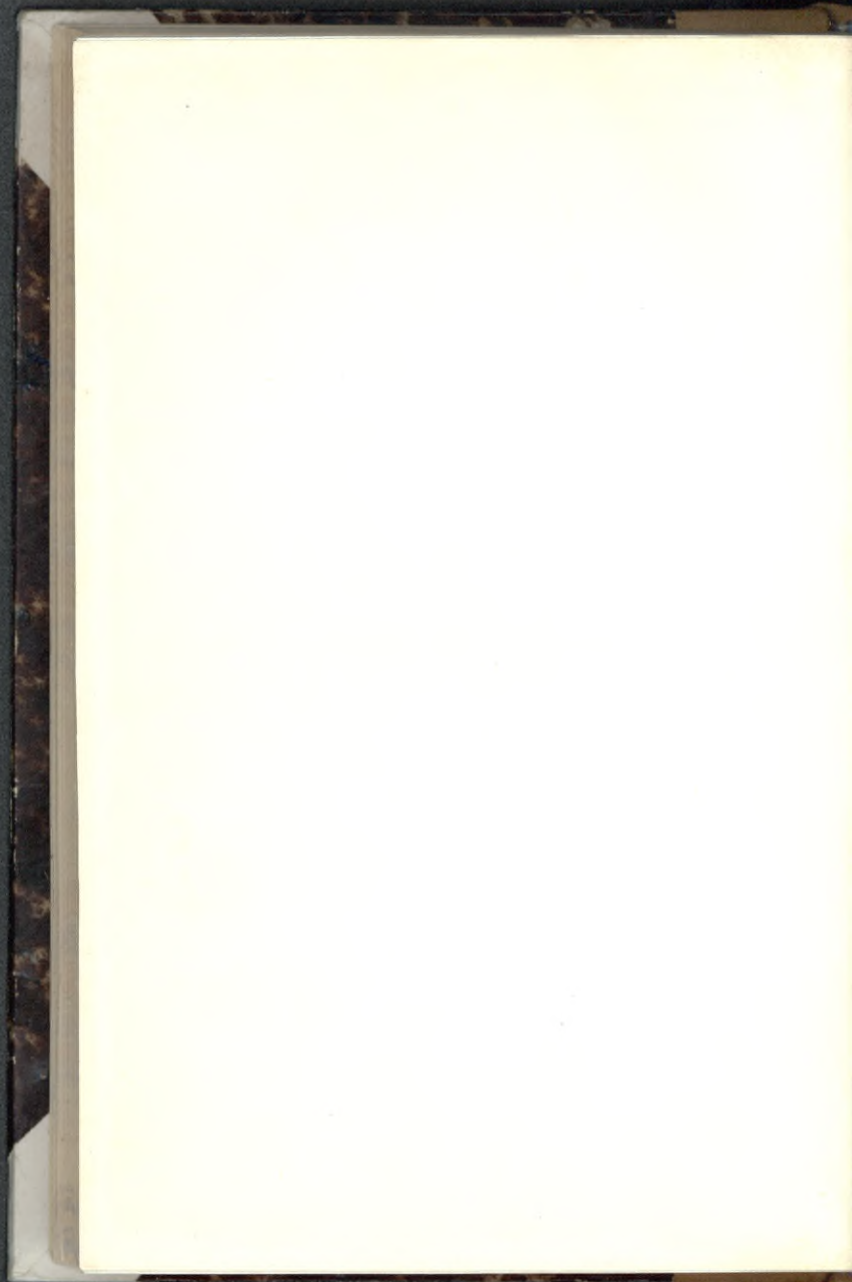

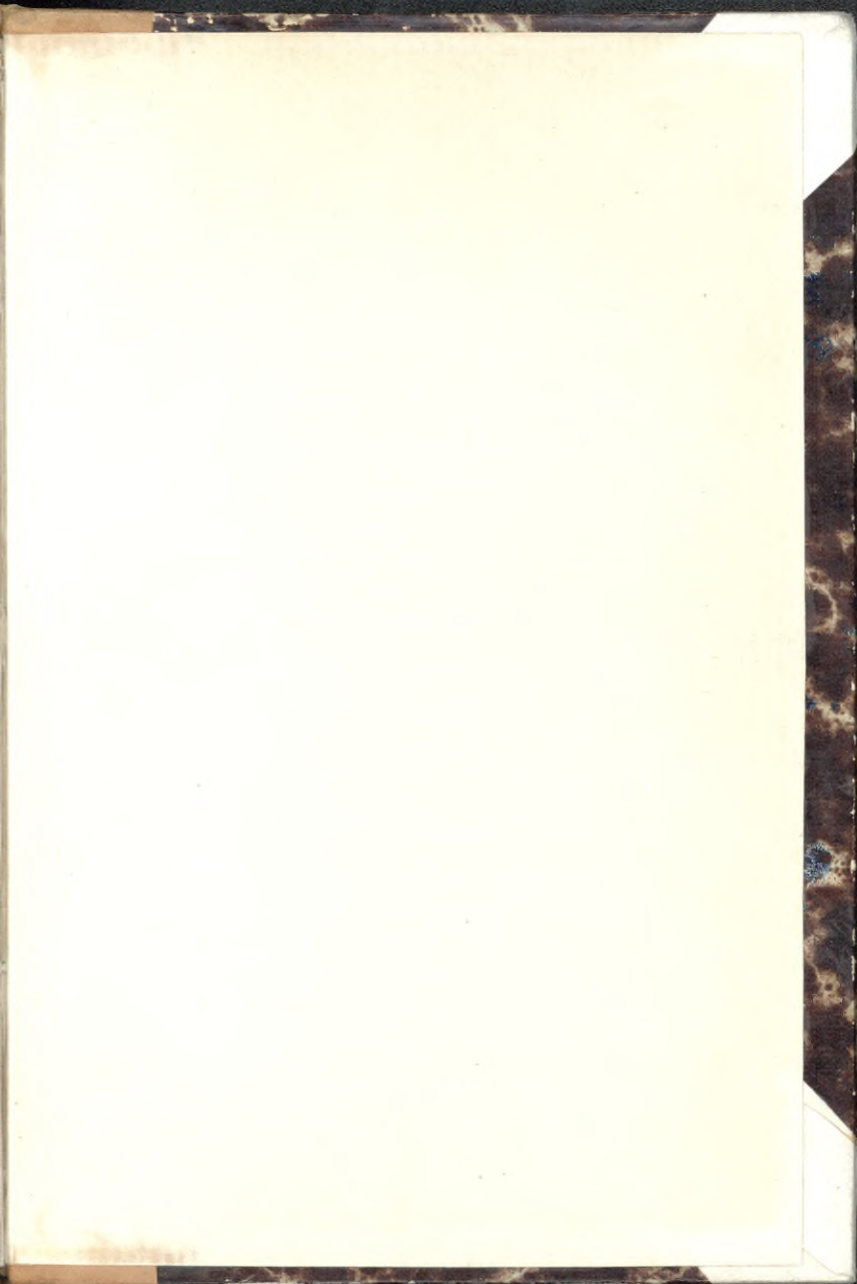

10861

UPPSALA UNIVERSITETSBIKLIOTEK

16000

002916596